

8

NOVINY KEŽMAROK

Kultúrno-spoločenský
mesačník mesta

AUGUST
2023
8. ročník

Vydáva Mestské kultúrne stredisko
v Kežmarku

Remeselníci z Kysúc
obohatili festival

str. 3

Tri dni stretnutí
s remeselníkmi

str. 5

Spev, hudba a tanec
patria k festivalu

str. 6 - 7

Mesto v lete ožilo medzinárodným festivalom
Európske ľudové remeslo

» viac na str. 3-9

DREVONA®

MICHALSKÁ 73 KEŽMAROK

tel : 0918 605 347 email: kezmarok@drevona.sk

Slovenský výrobok

PF 20230601

KEŽMAROK PREŠOVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ KYSUCKÉ MÚZEUM ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ MÚZEUM CERVENÝ KLÁŠTOR

Kysuce

výstava pri príležitosti 31. ročníka festivalu Európske ľudové remesla, venovaná regiónu Kysúc

7.7. - 31.8. 2023

Výstavná sieň mesta Kežmarok, Hlavné námestie 64
pondelok - piatok: 9.00 - 17.00 hod.
sobota - nedeľa: 9.00 - 12.00 a 12.30 - 17.00 hod.
vstup voľný

KARPATENDEUTSCHER VEREIN IN DER SLOWAKEI

HELMUT BISTIKA

LEIDEN SCHAFT

23.6.23 31.8.23

ERÖFFNUNG DER AUSSTELLUNG VON BISTIKA AM 23.6.2023 15:00 UHR
VERNISÄŽ VÝSTAVY S PRÍTOMNOSŤOU AUTORA 23.6.2023 15:00 HOD
MUSEUM KESMARK / MÚZEUM KEŽMAROK / MUDr. ALEXANDRA 11

PREŠOVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ MÚZEUM V KEŽMAROKU Slovenská republika MESTO KEŽMAROK MESTSKÝ KULTÚRNY STREŠTOK

CESTUJ A UŽI SI VÝLETY S LEGENDAMI!!

LEGENDARIUM

SÚŤAŽ TRVÁ:
16.6. - 3.9.2023

Hravé leto v Prešovskom kraji

Hľadaj trezory, zbieraj pečiatky a získaj odmeny už počas cestovania!

WWW.LEGENDARIUM.INFO

SEVEROVÝCHOD SLOVENSKA PREŠOVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ DECATHLON MINISTERSTVO DOBYTÝ SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Kráľom remesla sa stal drotár Juraj Šerík z Kysúc

Nový kráľ remesla Juraj Šerík je pravnukom a vnukom slávnych drotárskych majstrov z Dlhého Poľa, Jozefa Holánika-Bakela a Jakuba Šeríka-Fujaka. Remeslu sa priučal už začiatkom 80. rokov u starého otca, s drôtom samostatne pracuje od roku 2002.

Kráľ remesla pri práci na drôtenom srdci pre naše mesto.

Juraj Šerík má 55 rokov a pochádza z Čadce. Drotárstvu sa venuje už viac ako 20 rokov. Drotárstvo prezentuje na podujatiach, výstavách a jarmokoch doma i v zahraničí – na výstave Expo Miláno 2015 či výstave Paríž 2016. Jeho výrobky sú aj súčasťou expozície Považského múzea v Budatíne, Slovenského národného múzea v Martine, Kysuckého múzea v Čadci a taktiež aj v rodnom dome Jozefa Holánika-Bakela, ktorý zrekonštruovala jeho rodina a zriadili tu prvé živé drotárske múzeum na Slovensku. Súčasťou prehliadky múzea sú tvorivé dielne. Návštevníci si v nich majú možnosť udrôtovať svoj vlastný suvenír na pamiatku. Takýmto spôsobom sa snažia vstúpiť do vzťah mladej generácii ku poctivej ručnej práci.

„Prácu s drôtom vnímam ako životné poslanie. Za svoju dlhoročnú prácu som získal viacero ocenení – titul Majster ľudovej umeleckej výroby, Cenu primátora mesta Čadca, Cenu Karola Guleju či ocenenie Osobnosť Žilinského kraja. Najväčšiu radosť mám zo zápisu drotárstva do kroniky UNESCO. V roku 2011 sme na mnohých podujatiach spolu s návštevníkmi udrôtovali srdce, ktoré som daroval mestu Čadca,“ povedal kráľ remesla Juraj Šerík. Toto srdce je nain-

štalované v miestnej galérii ako trvalý odkaz pre súčasnú a budúcu generáciu. Srdce slúži ako pripomenutie si kysuckých drotárov.

Samotný kráľ remesla rád spomína na rok 2013, kedy sa na jednom z remeselných podujatí odprezentoval jeho projekt Srdce pre Slovensko, do ktorého sa zapojilo 1736 ľudí z 18 krajín a štyroch svetadielov a vlastnými rukami uplietli časť tohto srdca. „Festival ELRO má neopakovateľnú atmosféru. Pokiaľ ide o tradičné remeslo, patrí medzi najprestížnejšie podujatia na Slovensku,“ povedal na festivale Šerík.

Vo svojej tvorbe Juraj Šerík priamo pokračuje v umelecko-remeselnej rodinnej tradícii. Technologicky, materiálovo i tvarovo nadväzuje na výrobu luxusných úžitkovo-dekoratívnych predmetov z mosadzného drôtu pletených košíkárskou technikou výpletom, pripomínajúcim čipku. Svoje drotárske výrobky prezentuje už od roku 2003 na festivaloch a prehliadkach drotárskeho remesla. Korunu, plášť a žezlo kráľa remesla mu odovzdal 9. júla Ján Ferenčák, primátor mesta Kežmarok. Mestu a jeho občanom nový kráľ venoval drôtené srdce, ako symbol vďačnosti, lásky a prijatia.

Ondrej Miškovič, foto: Peter Cintula

Nezabúdajme na svoje korene

Európske ľudové remeslo (ELRO) dopísalo už svoju 31. kapitolu. Novinkou v tomto roku bolo, že sa celý festival niesol aj v duchu jedného zo slovenských regiónov. Veď jedinečnú

krásu, ktorú ponúka naša krajina, je potrebné ukázať celému svetu. A takým je aj región, miesto, kde sme sa narodili a ktoré v nás zostáva tým prvým. V ňom sme sa učili prvé slová, chodiť, písať, spoznávali sme prvé lásky i sklamania. Každý sme odniekiaľ, kde však budeme navždy patriť, hoc počas svojho života pochoďme sveta kraj. No a prečo sa o takéto miesta, ľudí a krásy v nich nepodeliť aj s inými, prečo ich nepozvať k ich spoznávaniu.

Keď som sa pred 15 rokmi stal obyvateľom Kežmarku, tohto krásneho mestiečka pod Tatrami, a spoznával jeho reálne i historické súvislosti, viackrát mi napadlo predstaviť aspoň jeho čiastočnú podobu na mojich rodných Kysuciach hraničiacich s Českom a Poľskom. Nakoniec som pred tromi rokmi dal zdvojený návrh – príviesť regióny Slovenska do Kežmarku v rámci ELRO a následne predstavovať Kežmarok na ich území. Covid a pandémia s ním spojená najskôr tomu nepriali, ale pán primátor Ján Ferenčák a organizačný výbor sa v rámci 31. ročníka rozhodli predstavenie regiónu do programu zaradiť. Všetkým, ktorí sa o to pričínili, som veľmi povďačný. Jednak za rodné Kysuce, ale ešte viac za započatie tradície, ktorá určite každé ďalšie ELRO obohatí a zároveň umožní recipročne predstaviť Kežmarok v tom ktorom regióne. Napríklad ako koncom augusta tohto roku na Bartolomejskom jarmoku v Čadci.

Novokoronovaný kráľ remesiel kysucký drotár Juraj Šerík počas festivalu usilovne pracoval a v jeho závere odovzdal prostredníctvom pána primátora mestu Kežmarok nádherné drôtené srdce. Práve ono snáď najlepšie vystihovalo celkovú slnečnú atmosféru 31. ročníka ELRO, jeho srdečnosť, prianie ľudskosti a priazne medzi ľuďmi, ako aj odovzdávanie výsledkov dobrého a srdcom robeného remesla a hodnôt cezeň tvorených. K tomu kvalitný spev, hudba, tanec, umelecké vystúpenia a podujatia rôznych žánrov, výstavy. Tak ako vždy, určite však nie každému a nie všetko sedelo z programu, doplnkovej ponuky či cien podľa jeho gusta, ale to už je na vyhodnotení organizačného výboru a prípadných zmenách v ďalšom ročníku.

Pre mňa osobne a myslím si, že aj pre absolútnu väčšinu návštevníkov však 31. ročník ELRO Kežmarok zostane naplnením slov kežmarskej hymny, v ktorej sa spieva: „Kežmarok, mesto čo stále žije, súčasné a plné histórie...“ Nezabúdajme teda, kým sme, odkiaľ sme prišli a kam kráčame. Prijemný zvyšok leta, milí čitatelia Novín Kežmarok!

*PhDr. Milan Gacík,
Kysučan rád žijúci v Kežmarku*

V skratke

8. júla o 18.50 hod. bol na Hlavnom námestí v Kežmarku nájdený mobilný telefón zn. Huawei s umelohmotným puzdrom čierne farby so značne poškodenou obrazovkou. 9. júla o 0.50 hod. bol na Hlavnom námestí nájdený zväzok dvoch kľúčov s umelohmotným prívieskom v tvare srdca a šnúrkou na kľúče. 11. júla o 20.30 hod. bola na Hlavnom námestí 3 nájdená peňaženka bordovej farby plus preukaz SAD. 14. júla o 9.00 hod. bol na Tvarožnianskej ulici nájdený mobilný telefón čiernej farby zn. Samsung s mierne poškodenou obrazovkou. Majitelia si môžu tieto veci vyzdvihnúť v budove sídla Mestskej polície Kežmarok.

Informoval: dispečing Mestskej polície Kežmarok

V roku 2022 Kežmarčania spoločne vytriedili 258 740 kg odpadu, čo predstavuje 16,75 kg na obyvateľa.

Informoval: NATUR-PACK

Zdravotníci z Nemocnice Dr. Vojtecha Alexandra Kežmarok, n. o., člen skupiny AGEL, sa opäť aktívne zúčastnili na festivale Európske ľudové remeslo. Počas troch dní konania festivalu ošetrili 32 ľudí, ktorým bola poskytnutá základná zdravotná starostlivosť. V porovnaní s počtom ošetrovaných v roku 2022 klesol ich počet o 26. Najčastejšou príčinou ošetrenia bola nevoľnosť a zvýšený krvný tlak. „Každý deň bola prítomná hliadka štyroch zdravotníkov a jedného šoféra dopravnej zdravotnej služby. Za súčinnosť ďakujeme spoločnosti AGEL Merea, ktorá nám poskytla sanitné vozidlo. Charakter ošetrení zväčša nebol závažnejšieho typu, najviac ošetrovaných bolo v sobotu, pričom až 59 % z celkového počtu ošetrovaných vyhládalo pomoc pri nevoľnosti a poruche krvného tlaku,“ informovala námestníčka riaditeľa pre ošetrovateľskú starostlivosť kežmarskej nemocnice Mgr. Veronika Nadžadyová. Ďalšími zdravotnými komplikáciami medzi účastníkmi festivalu ELRO boli drobné poranenia ruky, hlavy, dolných končatín, bolesť hlavy, poštípacie hmyzom a nadmerné užitie alkoholu. V sobotu bola pre prípad potreby dlhšie v prevádzke aj chirurgická pohotovosť. „Štandardne je v sobotu chirurgická pohotovosť dostupná do 12.00 hod. Pre festival ELRO sme sa rozhodli predĺžiť prevádzku pracoviska do 19.00 hod. Počas tohto obdobia boli v ambulancii ošetrované iba menšie zranenia,“ doplnila námestníčka pre liečebno-preventívnu starostlivosť MUDr. Lýdia Wikarská.

Informovala: Mgr. Martina Pavliková, hovorkyňa AGEL SK

K letu a letným prázdninám patrí už tradične v Kežmarku aj kúpalisko. Tak ako po iné roky, aj tento je k dispozícii detský bazén, veľký bazén, ihrisko a bufet s dennou prevádzkou od 9.00 do 19.00 hod., rovnakou, akú má kúpalisko. Pribudol zmrzlinový stánok a pre najmenších hračky do vody. Ceny vstupného sa nemenia: dospelý – 10 eur, dieťa (výška nad 100 cm) a mládež do 18 rokov – 5 eur, dieťa (výška do 100 cm) v sprievode dospeljej osoby – zdarma, osoba nad 62 rokov, držiteľ ZŤP-S – 5 eur. Držitelia mestskej karty a osoby s trvalým pobytom v Kežmarku majú 70% zľavu z ceny príslušného vstupného.

Informovali: Verejnoprospešné služby mesta Kežmarok

Záštitu nad Festivalom ELRO tento rok prevzal námestník generálneho tajomníka OSN pre Európu, strednú Áziu a Ameriku Miroslav Jenča. Primátor mesta ho privítal na kežmarskej radnici, kde spoločne prediskutovali rôzne témy, medzi ktorými sa najviac opakoval údiv nad šikovnými rukami majstrov, ktorí k nám prišli z rôznych krajín Európy.

Text a foto: Ondrej Miškovič

Tohtoročné ELRO bolo venované jednému z najstarších kežmarských remesiel zámočníctvu a regiónu Kysuce. Slávnostnému otvoreniu predchádzal sprievod mestom. Nechýbalo dobýjanie hradieb areálu a scénické otvorenie vstupnej brány do mesta.

Ondrej Miškovič, foto: Peter Cintula

Novinkou na festivale bola Kysucká dedina, v ktorej boli situovaní remeselníci z celých Kysúc. Priestor pred Kežmarským hradom tak patril práve hrnčiarom, drotárom, včelárom, kováčom, ale aj kuchárkam tradičných kysuckých dobrôt.

Ondrej Miškovič, foto: Peter Cintula

Keď na vás zapíska Michal Smetanka, môžete sa pokojne otočiť

Kráľmi remesla z roku 2008 Michal Smetanka a Pavol Urda nechýbali ani na tomto ročníku festivalu a dostať sa k nim na rozhovor pre značný počet priaznivcov a priateľov bolo ozaj náročné, no podarilo sa nám to.

Michal Smetanka sa spolu s priateľom Pavlom Urdom venujú „pišťalkárstvu“ a výrobe hudobných nástrojov. Na opis toho, čo je potrebné pre správny tón, by bol článok krátky, no M. Smetanka nám to zhrnul slovami: „Začína sa to zberom a výberom materiálu. Musí to byť drevo, ktoré poznáme. Musíme vedieť, kedy bolo vyrastené, kedy bolo zobrahané, či ako dlho schlo. Zbierame drevo na hudobné nástroje vo výške okolo tisíc metrov nad morom, teda ideálne sú Levočské vrchy,“ povedal Smetanka.

Ak dnes chceme hrať s kapelou, znamená to, že potrebujeme rovnaké ladenie. „Tých ladení je veľmi veľa. Potom každý chce nejakú výzdobu inú na píšťaľe a tých výzdob je takisto veľa druhov, takže to je

naozaj obrovský vesmír,“ pokračoval Smetanka. Festival hodnotil slovami: „Festival hodnotíme dobre. Už dlho si nepamätáme ročník bez dažďa, a to sme tu už asi 25 či 28 rokov. Tohto roku sme tu nemali frľošov, prišli sami príjemní ľudia, ktorí sa zaujímajú o našu prácu. Tiež k nám chodí veľa detí, čo sme tiež veľmi radi, pretože hlavne pre nich to robíme,“ dodal Smetanka. Hudobné nástroje robia len na zákazku. ELRO je pre nich sviatok remesiel, kde len raz za rok sa stretnú s niektorými kolegami remeselníkmi. Iba týždeň pred festivalom napríklad dokončili fujaru, ktorá putovala do Českej republiky.

Text a foto: Ondrej Miškovič

Michal Smetanka a Pavol Urda pri svojom stánku.

Od kralovania košíkárky Vrtichovej ubehlo už 17 rokov

Remeslu sa aj s manželom venujú už viac ako 30 rokov. Manželov otec bol košíkár a Viera Vrtichová sa zasa naučila pliesť košíky od manžela.

Po Nežnej revolúcii obaja odišli z práce a skúsili sa živiť iba remeslom. Bola to výzva a začiatky neboli ľahké. Získali však osobnú slobodu a radosť z tvorby. „Naše práce prezentujeme na rôznych remeselných jarmokoch na Slovensku a u blízkyh susedov. Snažíme sa byť aj moderní, takže máme aj webstránku www.veraremeslo.sk,“ prezradila remeselníčka Vrtichová. Svoje sny si plní každý deň strávený v dielni. „Zakaždým, keď niečo nové vytvorím, naplní ma to aj po duševnej stránke,“ pokračovala. S manželom vyrábajú košíky z vrbového prútia, ktoré sú aj účelové a zároveň zaujímavé svojimi tvarmi. „Za tie roky sme sa takpovediac „vymakali“ a nespúšťame z nárokov na kvalitu. Práve naopak,“ povedala košíkárka. Okrem pletenia košíkov má Vrtichová rada prácu s textilom. Oblúbila si najmä staré ručne tkané konopné plátno. Z týchto látok šije rôzne tašky, podušky

a hračky pre detičky. Vrbové prútie a konopné látky podľa nej idú k sebe, lebo sú to prírodné materiály.

Európske ľudové remeslo je pre remeselníkov prezentáciou výrobkov, ale aj spôsobu ich života. Je to zaujímavé podujatie, kde sa stretnú remeselníci zo Slovenska, ale aj zo zahraničia. „My sme vlastne už taká celkom silná komunita ľudí, ktorí sa navzájom poznajú a vždy si majú čo povedať. Titul kráľ či kráľovná remesla je ocenenie našej tvorivej práce a niečo také určite poteší aj zahreje na duši,“ povedala Vrtichová a poslala odkaz pre začínajúcich remeselníkov: „Ak mladých remeselníkov niečo naplní, nech to skúsia a tvrdo na sebe pracujú. Potom sa dostaví aj výsledok. Netreba sa nechať odradiť neúspechom. Remeslo si vyžaduje trpezlivosť, vynaliezavosť, pokoru a skrátka celého človeka.“

Ondrej Miškovič

K remeslu ju privedla pandémia

Miroslava Machovičová sa venuje ručným prácam. Z látky a dreva tvorí rôzne dekoratívne predmety.

Krása vpísaná do textilu v podaní Miroslavy Machovičovej.

Prvotným impulzom bol pre remeselníčku koronavírus. „Keďže som ostala doma, tak vlastne som sa začala tomu venovať intenzívnejšie,“ prezradila Machovičová. Používa bavlnené látky, ktoré vyplňa do venčekov. V jej tvorbe sa vyskytuje aj drevo, drevené veci, domčeky a dekorácie na hroby. Výroba venčeka trvá hodinu až hodinu a pol. „Inšpirácie na internete je síce veľmi veľa, ale keďže mám v sebe takéto tvorenie a kreativitu, tak vždy keď vidím látku a materiál, už viem, čo z toho zhotovím,“ povedala Machovičová, pre ktorú jej remeslo ostáva darom.

Text a foto: Ondrej Miškovič

V skratke

 Nemocnica v Kežmarku sa pýši novým dialyzačným strediskom v Centre integrovanej zdravotnej starostlivosti. Pacienti tak môžu využívať nové komfortné priestory aj nové vybavenie. „Pre všetkých dialyzovaných pacientov aj pacientov nefrologickej ambulancie je to ďalší posun v poskytovaní ešte kvalitnejšej zdravotníckej starostlivosti v moderných priestoroch,“ povedal MUDr. Martin Kunccek, riaditeľ siete dialyzačných stredísk B. Braun Avitum CZ/SK, ktorá nefrologickú starostlivosť v Kežmarku poskytuje už od roku 2018. V novom stredisku je pre pacientov k dispozícii aj viac lôžok. „V poslednom roku fungovania v starých priestoroch sme museli dokonca realizovať nočné zmeny. K dispozícii sme mali 13 lôžok, teraz dôjde k rozšíreniu o ďalšie tri lôžka. To znamená, že môžeme dialyzovať o 12 ľudí viac. Tým sa vyhneme nočným zmenám, čo považujeme za veľký prínos,“ uviedla primárka dialyzačného strediska a nefrologickej ambulancie MUDr. Katarína Javorská. Samozrejmosťou je prístup k internetu a pre každého pacienta aj vlastný televízny prijímač so slúchadlami.

Informovala: Lucie Kocourková, tlačová hovorkyňa B. Braun CZ/SK

 Hlavný program Sviatku kultúry a vzájomnosti sa začal v sobotu 24. júna o 11.30 hod. na nádvorí Kežmarského hradu. V úvodných príhovoroch vystúpili veľvyslanci Nemecka a Rakúska na Slovensku, predstavitelia nemeckých národnostných menšín z Nemecka, Rakúska, Česka a Poľska a predseda Karpatskonemeckého spolku na Slovensku Dr. Ondrej Pöss. Účastníkov tradične pozdravil aj primátor mesta Kežmarok Ján Ferencák.

Informoval: Ondrej Miškovič

 9. júna sa vo večerných hodinách uskutočnila na území mesta Kežmarok preventívno-bezpečnostná akcia zameraná na kontrolu dodržiavania zákazu požívania alkoholických nápojov maloletými a mladistvými osobami v zmysle ustanovení zákona NR SR č. 219/96 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb. Akciu vykonali príslušníci Mestskej polície Kežmarok, príslušníci Obvodného oddelenia PZ Kežmarok a pracovníčky ÚPSVR, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Kežmarok. Hlavným cieľom akcie bolo vykonanie kontrol, či nedochádza k porušovaniu zákazu podávania, predávania, alebo umožnenia požívania alkoholických nápojov osobami mladšími ako 18 rokov. Kontrola bola vykonaná v 6 prevádzkach v meste Kežmarok, kde bolo urobených 30 orientačných dychových skúšok na zistenie požívania alkoholických nápojov. Z vykonaných dychových skúšok jedna bola u mladistvej osoby pozitívna, pričom bola zistená hladina požitia alkoholických nápojov v hodnote 0,68 mg/l, čo je cca 1,42 promile, a to predstavuje miernu opitnosť. Uvedený prípad bude ďalej riešený v správnom konaní za účasti pracovníkov sociálnej kurately ÚPSVaR. Za umožnenie požívania alkoholických nápojov osobe mladšej ako 18 rokov bola pracovníčka zariadenia, ktorá alkoholické nápoje podala, riešená v zmysle platných právnych predpisov. Súbežne bola vykonaná aj kontrola mládeže nachádzajúcej sa na verejných priestranstvách v blízkosti reštauračných a pohostinských zariadení s predpokladom konzumácie alkoholických nápojov týmito

Jedna z najúspešnejších slovenských formácií Paci Pac, ktorá už niekoľko rokov zabáva a vzdeláva malé deti prostredníctvom pesničiek.
Ondrej Miškovič, foto: Peter Cintula

Nositeľ najvyšších domácich i medzinárodných ocenení folklórny súbor Lúčnica symbolizuje originálnu kultúru národa v jedinečných tanečných, inštrumentálnych a vokálnych prejavochoch.
Ondrej Miškovič, foto: Peter Cintula

Originálne zoskupenie mladých talentovaných hudobníkov Kollárovci, ktorých nosným pilierom je slovenská ľudová pieseň v novom šate. Programu pred korunováciou kráľa remesla jednoznačne kraľovalo toto goralské zoskupenie.

Ondrej Miškovič, foto: Peter Cintula

Rocková skupina No Name, aktívna už 26 rokov, mení aranžmány svojich skladieb a prináša poslucháčom vždy nové zážitky na každom koncerte. Patril im sobotný program na festivale.

Miro EKG Ecker je najznámejší DJ na Slovensku. V Kežmarku sa do povedomia dostal jedinečným podujatím Sunset Boulevard. Rozhýbal všetky okná radnice a sobotná polnoc patrila iba jemu.

Spevák kapely Billy Barman Juraj Podmanický vytvoril úspešnú kombináciu s dievčatami zo SĽUK-u. Svedčia o tom vypredané koncerty a výborné ohlasy. Ich spojenie folklóru a pop-rocku je zážitkom na celý život. Piatkový večer na festivale spojil staré s novým v tomto jedinečnom zoskupení.

Charizmatický spevák Štefan Štec dokáže svojím prejavom strhnúť davy. Predstavuje unikátne piesne zo slovensko-poľsko-ukrajinského pohraničia v tradičnej forme, aj vo štýle world music. Jeho piesne Žal, Urvala sja struna či Keď ja nadešol do kraja si spievalo v sobotu celé kežmarské námestie.

Monika Bagárová sa preslávila účasťou v súťaži ČeskoSlovenská SuperStar. Svojím hlasom a hudobnou vyzretosťou si získala sympatie pomerne veľkého publika. V závere zaznela aj rómska pieseň, ktorá rozhýbala kosti a pripravila divákov na ďalších vystupujúcich.

Simona Hégerová – známa ako Sima – je talentovaná a veľmi žiadaná speváčka a raperka. Preslávila sa svojou účasťou v súťaži Hlas Česko-Slovenska. Tento ročník bol bohatý na žánre a našla sa v ňom každá veková skupina.

Webstránky interpretov, editor: Ondrej Miškovič, foto: Peter Cintula

Ďakujeme sponzorom festivalu!

HLAVNÍ PARTNERI:

MEDIÁLNI PARTNERI:

REALIZOVANÉ S PODPOROU:

V skratke

osobami. Z dlhodobého hľadiska Mestská polícia Kežmarok eviduje v problematike konzumácie alkoholických nápojov osobami mladšími ako 18 rokov v prevádzkach reštauračného a pohostinského charakteru výrazné zlepšenie, avšak aj vzhľadom na zistené okolnosti mestská polícia v súčinnosti s Policajným zborom bude aj naďalej pokračovať v takýchto preventívno-bezpečnostných akciách.

Informoval: plk. Mg. Štefan Šipula, náčelník mestskej polície

V minulom roku sa v Kežmarku začalo so značnou opravou chodníkov a ciest. Na Sihoti sa miestne komunikácie pripojili na novú polikliniku. Renovali sa tiež chodníky popri hlavnej ceste na Michalskej ulici a ďalšie úseky v meste. Opravné práce pokračujú a to na viacerých úsekoch mesta. Dopravné obmedzenia na Baštovej ulici boli v čase od pondelka 19. júna do štvrtku 6. júla. Práce boli vykonávané na obnove krytu vozovky. Verejné osvetlenie bolo presunuté zo stredu chodníkov na okraj chodníkov tak, aby osvetľovalo cestu aj chodcov. Zrekonštruované boli chodníky a pribudlo nové dopravné značenie. Vstup do mesta je tak krajší a pohodnejší.

Informoval: Ondrej Miškovič

V sobotu 15. júla podvečer bola privolaná posádka záchranárskeho vrtuľníka z Popradu do obce Reľov v okrese Kežmarok, kde 15-ročného chlapca uhryzla vretenica. Lekár z Leteckej záchranej služby bol k pacientovi vysadený navijakom, ten sa už nachádzal v opatere pozemných záchranárov. Letecký záchranár mu doplnil liečbu a neskôr ho pozemne previezli k vrtuľníku, ktorý pristál na ihrisku. „V stabilizovanom stave s opuchom hornej končatiny bol prevezený na centrálny príjem popradskej nemocnice za účelom podania séra proti hadiemu jedu,“ informuje Letecká záchranná služba na sociálnej sieti.

Zdroj: spis.korzar.sme.sk

V dňoch 10. až 14. júla sa konal 4. ročník lezeckého kempu. Spolu sa ho zúčastnilo deväť chlapcov a štyri dievčatá. Počas kempu deti absolvovali zoznamovacie a športové aktivity. Liezli na prírodnej skale v lokalite Turniská neďaleko obce Kojšov. Navštívili lezeckú stenu Wallhala v Starej Ľubovni. Absolvovali crossfitový tréning. Posledný deň si overili svoje schopnosti na lezeckej stene vo Woodrocku v Poprade. Ďakujeme za absolvovanie kempu a tešíme sa budúci ročník!

Zdroj: Mgr. Martin Remeň, Centrum voľného času Kežmarok

Pohrebné a cintorínske služby Pieta – ako správcovia mestských cintorínov v Kežmarku, oznamujú návštevníkom Starého historického cintorína a Nového cintorína, že stále je v platnosti zmena otváracie doby cintorínov v letnom období. Budú sprístupnené v čase od 7.00 do 20.00 hod. Taktiež by sme chceli týmto upozorniť nájomcov hrobových miest, aby pri samotnom plánovaní začatia realizácií zmien, úprav alebo rekonštrukcií hrobov, kontaktovali správu cintorínov - Pohrebné a cintorínske služby Mesta Kežmarok v budove Legendy, na Ulici Jakuba Kraya 20 v Kežmarku. Pre vstupy pre kamenárske či čistiace práce firmami, je potrebné mať uhradený poplatok a samotné povolenie vstupu na pohrebisko. Povolenie sa vydáva iba nájomcovi a iba nájomca môže požiadať o tieto práce.

Zdroj: Pohrebné a cintorínske služby Pieta Kežmarok

Počas Festivalu ELRO sa primátor mesta stretol s Krzysztofom Strzałkom. Symbolicky mu odovzdal zmenšeninu kľúča, ktorým sa otváral festival a ktorý ukoval kežmarský remeselník. Krzysztof Strzałka je profesionálny diplomat, absolvent Jagelovskej univerzity, ako aj Univerzity La Sapienza v Ríme. V rokoch 2008 až 2012 vykonával funkciu generálneho konzula Poľskej republiky v Miláne. Od roku 2013 pracoval na oddelení spolupráce s poľskou menšinou a Poliakmi žijúcimi v zahraničí, následne na oddelení verejnej a kultúrnej diplomacie, kde bol okrem iného námestníkom riaditeľa v rokoch 2016 až 2018.

Text a foto: Ondrej Miškovič

Neodmysliteľnou súčasťou festivalu sú kežmarskí remeselníci. Rezbár Cyril Kocúrek sa kráľom remesla stal v roku 2014. Milé stretnutia s priateľmi a nadšencami pre ľudovú a ručnú prácu spravádzali celý festival ELRO aj tento rok.

Text a foto: Ondrej Miškovič

Na festivale sa predstavili i remeselníci z partnerských miest. Hneď pri bráne vítali návštevníkov veselou náladou tí z Příbramu. Mesto Kežmarok má desať partnerských miest: Nowy Targ, Zgierz, Bochnia, Gliwice, Kupaškas, Hajdúszobslzó, Weilburg an der Lahn, Příbram, Lanškroun a Lesneven.

Ondrej Miškovič, foto: Peter Cintula

Vajíčka, ktoré vyčaria úsmev nielen na Velkú noc

Júlia Vlčková z Častkoviec zdobí kraslice. Zaujímavosťou je novátorský prístup, pri ktorom používa elektrickú brúsku.

Technika zdobenia kraslíc vyškrobovaním patrí medzi tie najstaršie na Slovensku. Ľudia si zafarbili vajíčko a nejakým ostrým predmetom vyškrobávali rôzne motívy zaužívané v rôznych kútoch krajiny. „Väčšinou sa robili kvetové motívy, ale samozrejme, odovzdávali si na vajíčka aj nejaké pozdravy, venovania alebo veršičky. Ak boli vajíčka červené, boli podarované z lásky,“ prezradila Vlčková.

Remeselníčka sa snaží robiť rôzne motívy z celého Slovenska. Domčeky, drevenice aj figurálne motívy. „Vyškrobujem ľudí

pri práci alebo v krojoch a robím i zoolomorné motívy, čiže zvieratká. Kvetové motívy som sa naučila sama. Veľmi sa mi to osvedčilo a najradšej ich robím. Sú mi srdcu milé,“ uviedla Vlčková. Ako symbol, ktorý ju najviac oslovuje, označila dom. Miesto, kam sa môžeme vrátiť, kde žijeme, rodíme sa aj umierame. „Sme veľmi zručný ľudia, ktorí do toho vkladajú nielen svoju zručnosť a talent, ale v ich remesle vidno aj srdce,“ zakončila Vlčková.

Text a foto: Ondrej Miškovič

Do vajíčok Júlia Vlčková vkladá svoj talent.

Sladkých srdc urobila stovky

Ľuba Lomnická je medovníkárka, pochádza z Hornej Nitry a už tradične sa zúčastňuje na Európskom ľudovom remesle. Nechýbala ani v tomto roku.

So svojím remeslom začala už v 15 rokoch, keď žezlo prevzala po svojej mame. Od nej pochytila medovníkársku zručnosť. Festival je pre ňu vždy krásnym podujatím. „ELRO je pripravené so všetkou ctou a plné krásneho programu. Akurát sme v stánku spomínali, že ľudia sú spokojní, tešia sa z rôznych zaujímavých vystúpení, chodia na večerné programy. Taktiež si pochvaľujú remeselníkov, lebo každý sa tu snažíme ukázať svoje remeslo, ako najlepšie vieme,“ skonštatovala Lomnická.

Novinkou tejto doby sú bezpečkové medovníčky. „Ľudia majú rôzne „neduhy“, takže sa musíme a chceme tomu prispôbiť, aby si prišli na svoje aj takí, ktorí nemôžu pšenicu a lepok,“ prezradila Lomnická.

„Najradšej sa teraz venujem slovenským výšivkám na perníkoch. Čítam knihy z rôznych častí Slovenska a potom to, čo sa naučím, prenášam na medovníky,“ dodala Lomnická, od ktorej si domov odniesli srdiečka viaceré Kežmarčanky i ďalšie návštevníčky.

Text a foto: Ondrej Miškovič

Ľuba Lomnická s medovníkom s nápisom ELRO 2023.

Užitočné, no neznáme remeslo

Ak hovoríme o starých remeslách, gubárstvo je nepochybne jedno z tých menej známych. Guby sú ručne tkané výrobky zo stopercentnej ovčej vlny. Remeslu, ktoré je na prvé prečítanie neznáme, sa venuje Ján Fotta.

Pri výrobe guby sa do útkového stavu zatávajú struky vlnených vlasov, čím sa vytvára vzhľad chlpacej tkaniny, ktorá sa využíva ako koberec alebo estetický bytový doplnok. Gubár vyrába z ovčej vlny aj koberce nazývané suroviča, ktorá je na rozdiel od guby hladká a môže byť prírodná, farebná alebo vzorovaná.

Pýtali sme sa Jána Fotta, či si myslí, že toto remeslo bude pokračovať a bude sa mu niekto ešte v budúcnosti venovať. „Gubárstvo asi preto vymiera, lebo je to dosť náročné remeslo na

spracovanie ovčej vlny. Predtým u nás bolo naozaj dosť výrobcov, ktorí sa týmto zaoberali, ale boli aj spracovateľské podniky, ktoré dokázali ovčiu vlnu spracovať. Momentálne keď chceme, aby som to mohol vyrábať, tak to robím tak ako naši predkovia. Dá sa povedať, že všetko ručne. Lebo strojné zariadenie, ktoré aj u nás v Klenovci bolo, bolo zlikvidované,“ opísal smutný fakt Fotta.

Výhodou tohto materiálu je, že ovčia vlna nekončí niekde na smetisku, ale vytvorí sa z nej

Ján Fotta pri svojom stánku plnom gúb.

určitý výrobok, ktorý naozaj obohatí domácnosť. Používa sa na rôzne účely. Dá povedať, že ide o zabudnutý výrobok, ktorý však má naďalej čo ponúknuť.

Text a foto: Ondrej Miškovič

Kežmarok súhlasil s výstavbou stanice záchranej zdravotnej služby

Mestské zastupiteľstvo v Kežmarku zasadalo 12. júla piatykrát za prítomnosti šesnástich poslancov, ktorí mali v programe na prerokovanie šesť bodov týkajúcich sa personálnych zmien, nájmu za mestské budovy a výstavby stanice záchranej zdravotnej služby (ZZS).

Mesto Kežmarok plánuje v spolupráci s Nemocnicou Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku rozsiahlu modernizáciu priestorov nemocnice. Architektonická štúdia počítá so zlepšením energetickej hospodárnosti, novým osvetlením, vybudovaním odhlučnenia, s prístupom pre telesne postihnutých, vybudovaním heliportu, zlepšením dopravnej prístupnosti či celkovým jednotným vizuálom exteriéru a interiéru nemocnice. Jedným z prvých krokov, ktoré môžu zefektívniť poskytovanie záchranej služby občanom regiónu bude aj vybudovanie stanice záchranej zdravotnej služby.

Poslanci schválili dlhodobý prenájom časti pozemku pre Operačné stredisko záchranej zdravotnej služby SR za účelom výstavby dvojposádkovej stanice vrátane spevnených plôch a odstupových vzdialeností. Plánované ukončenie výstavby je v druhom polroku 2025. „Operačné stredisko záchranej zdravotnej služby SR plánuje výstavbu financovať v plnom rozsahu z prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Keďže ide o poskytovanie zdravotnej starost-

livosti vo verejnom záujme, žiadosti o prenájom sme vyhovelí. Operačnému stredisku sme pozemok ponúkli na 10 rokov za symbolické nájomné. Som rád, že sme jednohlasne podporili túto výstavbu, ktorá bude v prospech

Vizualizácia nového operačného strediska záchranej služby.

občanov aj zdravotníckych záchranárov,” povedal primátor mesta Ján Ferenčák.

Na Slovensku funguje pre záchranárov 321 bodov, tzn. geografických umiestnení pozemnej záchranej zdravotnej služby (ZZS). V rádiuse 30 km okolo bodu je možné umiestniť stanicu ZZS. Prevádzkovateľ ZZS si môže prenajať, kúpiť alebo postaviť priestory, v ktorých

bude sídliť. Prevádzkovatelia môžu byť štátni aj súkromní.

„Službu ZZS prevádzkujú na základe licenčného konania. Licencie na poskytovanie služieb ZZS sa udeľujú na obdobie šiestich rokov a aktuálne ich vydáva Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou,” povedal Pavol Ugor, zástupca hlavného projektového manažéra Operačného strediska záchranej zdravotnej služby SR. „Postavením stanice ZZS z prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti sa zabezpečí to, že stanica bude pevne zakotvená v sieti ZZS, so stanicou nebude možné hýbať, poskytovateľ služieb ZZS bude

musieť poskytovať tieto služby práve z tejto stanice, a tak sa zabezpečí stála prítomnosť dvoch posádok na tomto mieste priamo v meste Kežmarok,” dodal Ugor.

Poslanci rokovali aj o zмене nájomných podmienok pre Hotelovú akadémiu Otta Brucknera a Školy umeleckého priemyslu, ktoré sídlia v budovách patriacich do majetku mesta. Došlo k zmenám vo vedení Verejnoprospešných služieb mesta Kežmarok a Zariadenia pre seniorov so Zariadením s opatrovateľskou službou, kde vedením do ukončenia výberových konaní mestské zastupiteľstvo na návrh primátora poverilo doterajších zamestnancov.

V závere poslanci pozitívne zhodnotili priebeh festivalu Európske ľudové remeslo.

Ondrej Miškovič,
foto: Projektová dokumentácia

Hviezdoslavov Kubín v duchu domova a harmónie

Mesto Dolný Kubín je už 69 rokov späť s prehliadkou najlepších recitátorov na Slovensku – Hviezdoslavovým Kubínom.

Číslo 69 v sebe spája protichodné sily, ktoré by mali vytvárať harmóniu a pocity domova. Aj preto sa tento ročník Hviezdoslavovho Kubína niesol v duchu domova a harmónie, kde sa stretli nielen najlepší recitátori, ale stal sa aj miestom spoznávania, pochopenia, stretnutia ľudí na rovnakej vlnovej dĺžke. Hviezdoslavov Kubín je podujatie, ktoré si od roku 1954 kladie za cieľ propagovať umelecké slovo a tvorivý interpretačný proces. A práve 21. a 22. júna žiaci Základnej školy Nižná Brána Nicolas Jeruška a René Kadaši reprezentovali

kežmarskú školu na tomto podujatí. Nicolas Jeruška predniesol text od T. S. Eliota Gus Kocúr z divadla a v prednese poézie skončil ako jediný z recitátorov v Zlatom pásme v druhej kategórii. René Kadaši reprezentoval školu v próze s textom od S. Mrožeka Nočný expres a skončil v silnej konkurencii v Striebornom pásme v druhej kategórii. Je to veľký úspech nielen pre školu, ale i pre naše mesto. Odnášame si z tohto podujatia množstvo skúseností i množstvo umeleckých zážitkov.

Júlia Kriššáková, foto: Júlia Kriššáková

Nicolas Jeruška a René Kadaši úspešne reprezentovali Kežmarok.

Magurák na cestách v Čechách

Máme krásne letné obdobie spojené s folklórnymi súbormi, festivalmi a rôznymi letnými vystúpeniami.

Dňa 24. júna sa konal 34. ročník Medzinárodného folklórneho festivalu Čermenských slávností AZAS Dolní Čermná. Na festivale sa zúčastnili aj členovia folklórneho súboru Magurák z Kežmarku.

Cestovali sme už v piatok 23. júna v poobedňajších hodinách. Cesta však bola strastiplná. Prešli sme totiž cez silnú búrku a tesne pred cieľom sme sa dostali pred podjazd, kde sa nedalo prejsť pre výšku autobusu. V sobotu doobeda sme sa predstavili svojim vystúpením v družobnom meste Lanškroun s tancom Bursa a Duo spev ženy. Vystúpenie na folklórnu nôtu sa konalo v zámockom nádvorí v rámci druhého ročníka súťaže vo varení kotlíkového guláša pod názvom Uvař gulaš. Po vystúpení v Lanškroune sme sa presunuli naspäť do Dolní Čerm-

né, kde nás čakali dve vystúpenia v rámci festivalu.

V dejisku festivalu starosta obce usporiadal prijatie členov folklórnych súborov. Bol na ňom i jeden pár zo súboru Magurák.

Vystúpenie kežmarských folkloristov.

Mária Veselovská a Ján Olekšák s vedúcim súboru Ladislavom Leibitzerom sa na ňom zúčastnili taktiež. Poobede sa konali priestorové skúšky, zábavné popoludnie pre deti s ukázkami remesiel, tvorivé dielne a festivalový hocboj o pohár riaditeľa festivalu.

Do tejto súťaže sa zapojili členovia FS Magurák Peter Ulbrich, Ondrej Skokan, Martin Volček a Ľubo Precák. Získali pekné štvrté miesto medzi samými mladými pretekármi. V rámci programu Magurák zatancoval v prvom vstupe tanec Ždiarska svadba, choreografiu Karola Purtza, ktorá zožala medzi divákmi veľký úspech. V druhom vstupe Magurák tancoval tanec Mazurka, Duo spev ženy a tanec Kresaný.

Vo večerných hodinách bol festival ukončený ohňostrojom a pokračovala voľná zábava. Do tanca hrala folková hudba, ktorá sa postarala o príjemnú atmosféru. Zábava trvala do rána. V nedeľu ráno sme sa poďakovali a rozlúčili s organizátormi festivalu pod vedením riaditeľa festivalu pána Petra Rybu.

*Alenka Zavacká,
foto: Peter Zavacký*

Žena, ktorá pre svoje deti obetovala všetko

Scenáristovi, režiséri, scénograf, herci a v neposlednom rade aj speváci Marcelovi Hanáčkovi zo zoskupenia exTEATRO sme položili po Festivale ELRO otázku: Ako hodnotíte priebeh a aké ste mali reakcie na tohtoročné Krvavé dejiny? Viac sa dočítate v nasledujúcich riadkoch.

„Osobne som bol milo prekvapený, možno až zaskočený. V predstavení Rodostromy sme siahli po téme z prelomu 15. – 16. storočia, ktorá bola objektívne ťažká a nebola atraktívna, „na prvú“. Bol to životopis, dejepis. Objektívne ťažké texty, ktorých bolo navyše veľmi veľa. Dokonca si myslím, že toto boli hádam najťažšie texty, ktoré sa naše herečky museli naučiť. Pri citácii historických textov nie je priestor na improvizáciu. Nezanedbateľným faktom bolo zložité technické riešenie – všetky texty museli byť synchronne s hudbou, osvetlením a scénickými efektami, pričom podotýkam, že v scénach neboli technici a herci sa museli „tríať“ do vopred naprogramovaných algoritmov. Navyše sme tam mali pomerne nebezpečný efekt, keď sponad herečky padal konár a spoza nej mapa – musela stáť veľmi presne a od chvíle, keď pred ňu dopadol konár, mala presne štyri sekundy na to, aby sa potme prezliekla. Isteže – kostým bol na toto prispôsobený, ale je to minimálne nekomfortné, pričom nesmie vypadnúť z úlohy.

Krvavé dejiny v priestoroch Kežmarského hradu.

Faktografickou oporou pri písaní mi bola monografia Veroniky Kucharskej Ducissa: Život kňažnej Hedvivy v časoch Jagelovcov (Post Scriptum, 2014). S láskavým súhlasom autorky sme citovali celé pasáže jej podrobného výskumu o žene, ktorá bola Kežmarčanom dovtedy neznáma. Počas skúšobného procesu sme sa pripravovali na rozporuplné

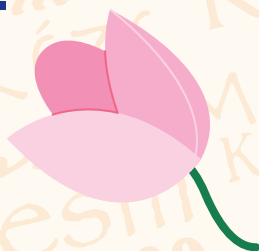
reakcie, lebo sme nepredpokladali, že toto by mohlo niekoho vyslovene uchvátiť. Keďže máme radi experimenty (máme to aj v názve divadla), celé sme to zasadili do minimalistickej scénografie, ktorá pozostávala len z čiernych kvádrov a bielych stromov. Celé hodiny sme sa snažili vymodelovať podobu zaujímavej, vplyvnej, silnej ženy spred 500 rokov, pričom sme sa striktnie držali historických faktov bez ich dodatočnej interpretácie. Sami sme mali zmiešané pocity – bude toto niekoho zaujímať? Hercov som musel pravidelne presviedčať, že ak to budú hrať zvnútra, presne a čo najpravdivejšie, že tam vidím šancu, že si toho diváka získajú. I stalo sa. Diváci potichu a pozorne počúvali, na konci ďakovali a odchádzali spokojní. Všeobecne si myslím, že diváka netreba podceňovať. Toto predstavenie malo niekoľko významových rovín a len my asi vieme, čo všetko sme zakódovali do slov, giest, kostýmov, scénografie, hudby... ale – opakujem – diváka netreba nikdy podceňovať. Každý musí mať na výber z toho, čo ho osloví a každý má právo si vybrať. Možno nepochopí každý všetko, ale odfláknutú, povrchnú a neúprimnú robotu si všimne každý. A za to vám nik nezatlieska.

Text a foto: Ondrej Miškovič

KAM V MESTE KEŽMAROK

KALENDÁR PODUJATÍ V ROKU 2023

AUGUST

1. 8.
utorok

Spievajúca fontána, folklórna skupina a ľudová hudba Jablonecka, 16.00, pri mestskej fontáne

Divadlo Commedia – Neprebudení, 20.30, Kežmarský hrad – nádvorie

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

Helmut Bistika: „LeidenSchaft“, Výstavná sieň múzea

Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela

2. 8.
streda

Leto s knihou – O Bezvláske, 10.00, mestská knižnica

ATHMOSTREDA – Tomáš Javnický, 19.00, nádvorie reduty, Kino Iskra

3. 8.
štvrtok

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

Helmut Bistika: „LeidenSchaft“, Výstavná sieň múzea

Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela

4. 8.
piatok

FEST STREET FOOD – gastronomický festival pouličného jedla doplnený kultúrnym programom, Hlavné námestie Kežmarok

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

Helmut Bistika: „LeidenSchaft“, Výstavná sieň múzea

Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela

5. 8.
sobota

FEST STREET FOOD – gastronomický festival pouličného jedla doplnený kultúrnym programom, Hlavné námestie Kežmarok

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela

6. 8.
nedela

FEST STREET FOOD – gastronomický festival pouličného jedla doplnený kultúrnym programom, Hlavné námestie Kežmarok

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

7. 8.
pondelok

Kino v (zá)hrade, 20.30, Kežmarský hrad – medzi múrmi

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

Helmut Bistika: „LeidenSchaft“, Výstavná sieň múzea

8. 8.
utorok

Spievajúca fontána – koncert, 16.00, pri mestskej fontáne

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

Helmut Bistika: „LeidenSchaft“, Výstavná sieň múzea

Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela

9. 8.
streda

Leto s knihou – O Bezvláske, 10.00, mestská knižnica

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

Helmut Bistika: „LeidenSchaft“, Výstavná sieň múzea

Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela

10. 8.
štvrtok

Autokino, 21.00, parkovisko pri poliklinike

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

Helmut Bistika: „LeidenSchaft“, Výstavná sieň múzea

Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela

Tradičný country večer, 17.00, Hotel Hviezdoslav

11. 8.
piatok

Letná párty na kúpalisku, kúpalisko Kežmarok

Richard Müller – koncert, 19.00, Kežmarský hrad – nádvorie

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

Helmut Bistika: „LeidenSchaft“, Výstavná sieň múzea

Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela

12. 8.
sobota

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela

Veteran volley cup, memoriól Františka Mizdoša, ZŠ s MŠ Nižná brána

13. 8.
nedela

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

14. 8.
pondelok

Kino v (zá)hrade, 20.30, Kežmarský hrad – medzi múrmi

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

Helmut Bistika: „LeidenSchaft“, Výstavná sieň múzea

15. 8.
utorok

Spievajúca fontána – koncert, 16.00, pri mestskej fontáne

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

Helmut Bistika: „LeidenSchaft“, Výstavná sieň múzea

Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela

16. 8.
streda

Leto s knihou – podujatie pre deti a mládež, 10.00, mestská knižnica

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

Helmut Bistika: „LeidenSchaft“, Výstavná sieň múzea

Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela

17. 8.
štvrtok

ATHMOSTREDA – divadlo RAMAGU, 19.30, nádvorie reduty, Kino Iskra

Kysuce, Výstavná sieň mesta Kežmarok

Helmut Bistika: „LeidenSchaft“, Výstavná sieň múzea

Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ

 Kultúrne podujatia	 Knížnica
 Múzeá a galérie	 Šport a voľnočasové aktivity
 Kino	 Iné

	24. 8. štvrtok	Autokino , 21.00, parkovisko pri poliklinike Kysuce , Výstavná sieň mesta Kežmarok Helmut Bistika: „LeidenSchafft“ , Výstavná sieň múzea Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela
18. 8. piatok		Kultúrny program , 13.00 – 16.00, malé pódium pri radnici Koncert , 18.00 – 22.00, malé pódium pri radnici Kysuce , Výstavná sieň mesta Kežmarok Helmut Bistika: „LeidenSchafft“ , Výstavná sieň múzea Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela
	25. 8. piatok	Koncert , 18.00 – 22.00, malé pódium pri radnici Kysuce , Výstavná sieň mesta Kežmarok Helmut Bistika: „LeidenSchafft“ , Výstavná sieň múzea Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela
19. 8. sobota		Koncert , 18.00 – 22.00, malé pódium pri radnici ENSEMBLE THESAURUS MUSICUM – koncert klasickej hudby, Kežmarský hrad Kysuce , Výstavná sieň mesta Kežmarok Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela
	26. 8. sobota	Expres Street Party Kežmarok , 19.00, Hlavné námestie Kysuce , Výstavná sieň mesta Kežmarok Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela Reds Crew Challenge – súťaž vo funkčnom fitness, športová hala Focus
20. 8. nedela		Nedela s rozprávkou , 16.00, pri mestskej fontáne Stredovek na Kežmarskom hrade – chute a vône tohto obdobia, program doplní burza starožitností, Kežmarský hrad Kysuce , Výstavná sieň mesta Kežmarok Triatlon Kežmarok : plávanie, cyklistika, beh, 8.00 štart, kúpalisko Kežmarok
	27. 8. nedela	Spomienková slávnosť 79. výročia Slovenského národného povstania , 14.00, Kežmarský hrad – nádvorie Kysuce , Výstavná sieň mesta Kežmarok Reds Crew Challenge – súťaž vo funkčnom fitness, športová hala Focus
21. 8. pondelok		Kino v (zá)hrade , 20.30, Kežmarský hrad – medzi múrmi Kysuce , Výstavná sieň mesta Kežmarok Helmut Bistika: „LeidenSchafft“ , Výstavná sieň múzea
	28. 8. pondelok	Kino v (zá)hrade , 20.30, Kežmarský hrad – medzi múrmi Kysuce , Výstavná sieň mesta Kežmarok Helmut Bistika: „LeidenSchafft“ , Výstavná sieň múzea
22. 8. utorok		Kysuce , Výstavná sieň mesta Kežmarok Helmut Bistika: „LeidenSchafft“ , Výstavná sieň múzea Spievajúca fontána – koncert , 16.00, pri mestskej fontáne Kysuce , Výstavná sieň mesta Kežmarok Helmut Bistika: „LeidenSchafft“ , Výstavná sieň múzea Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela
	29. 8. utorok	Kysuce , Výstavná sieň mesta Kežmarok
23. 8. streda		Leto s knihou – Záhada knižnice na konci ulice, 10.00, mestská knižnica Kysuce , Výstavná sieň mesta Kežmarok Helmut Bistika: „LeidenSchafft“ , Výstavná sieň múzea Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela
	30. 8. streda	Kysuce , Výstavná sieň mesta Kežmarok Helmut Bistika: „LeidenSchafft“ , Výstavná sieň múzea Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela
1. 9. piatok		Kysuce , Výstavná sieň mesta Kežmarok Helmut Bistika: „LeidenSchafft“ , Výstavná sieň múzea Malé sochárske formy – výber z diel popredných slovenských sochárov, Galéria u anjela Chute a emócie z rôznych kútov sveta , 17.00, Hotel Hviezdoslav FRIDA – maľovať a milovať , muzikálový príbeh, 19.00, Kežmarský hrad – nádvorie, vstupné: 20€, predaj vstupeniiek: www.mskskezmarok.sk, v prípade nepriaznivého počasia v MsKS Kežmarok

Kežmarok Aréna – zimný štadión, Trhovište 4

Letné kúpalisko, Biela voda 2197
pondelok – nedela: 9.00 – 19.00

Mestská knižnica, Hlavné námestie 64
pondelok a štvrtok: 9.00 – 12.00 a 12.45 – 17.00

Kino Iskra, Hlavné námestie 3

Výstavná sieň mesta Kežmarok, Hlavné námestie 64
pondelok – piatok: 9.00 – 17.00, sobota – nedela: 9.00 – 12.00, 12.30 – 17.00

MsKS – Mestské kultúrne stredisko, Starý trh 46

Výstavná sieň múzea, Ul. Dr. Alexandra 11
pondelok – piatok: 8.30 – 12.00, 13.00 – 16.30

Galéria u anjela, Starý trh 53
utorok – piatok: 12.00 – 18.00, sobota: 10.00 – 13.00

Kežmarský hrad, Hradné námestie 42
pondelok – nedela: 9.00 – 17.00

Múzeum bytovej kultúry, Hlavné námestie 55
pondelok – nedela: 9.00 – 17.00

Evanjelické lýceum, lyceálna knižnica, Hviezdoslavova 18
pondelok – piatok: 8.00 – 12.00, 12.30 – 15.30

Drevený artikulárny kostol, Ul. Hviezdoslavova
pondelok – sobota: 9.00 – 11.30, 12.30 – 16.30

Nový evanjelický kostol, Ul. Hviezdoslavova
pondelok – sobota: 9.00 – 12.00, 13.00 – 16.30

Hotel Hviezdoslav, Hlavné námestie 95

CVČ – Centrum voľného času, Generála Štefánika 47

MŠH – Mestská športová hala Vlada Jančeka, Nižná brána 8

Futbalový štadión F1, Trhovište 2

Futbalový štadión F2, Ul. Tvarožnianska

Kultúrne podujatia
v Kežmarku
online

 facebook/www.kezmarok.sk

 instagram/mestokezmarok

www.kezmarok.sk

naskenuj ma

KEŽMAROK

MODERNÝ • DYNAMICKÝ • HISTORICKÝ

Kežmarská škola s jemnocitom pre ekológiu

Základná škola Dr. Daniela Fischera v Kežmarku je školou aktívnou a zvedavou. Je to škola výziev a nebojácneho postoja k práci u detí i zamestnancov. Školský rok 2022/2023 bol pre školu plný noviniek a iniciatív v zelených projektoch, ktoré vzdelávajú žiakov, ale aj učiteľov.

Rok začali jarným upratovaním

V marci sa škola zapojila do celomestského jarného upratovania. Žiaci i učители si zobrali vrecia, metly, hrable, lopaty, rozišli sa na svoje úseky a s chuťou sa pustili do práce. Žiaci 2. a 3. ročníka vyzbierali v školskom areáli popadané šišky a polámané konáriky z drevín, ktoré si odložili na akcie v tvorivých dielňach. Nepoužité putovali do kompostoviska v areáli školy. Žiaci druhého stupňa upratovali nielen vonkajší areál školy, ale pomohli skrášliť aj okolie dvoch materských škôl, a to Materskej školy Cintorínska a Materskej školy Karola Kuzmányho. Ich pomoci sa potešili i v CVČ a v Zariadení pre seniorov Kežmarok.

Tešíme sa, že sme aspoň trošku prispeli k tomu, aby sa starí vo svojom domove cítili dobre. „Týmto pracovným nasadením sme otvorili prípravu v areáli školy na čakajúce novinky. Uskutočnila sa aj výsadba siedmich jabloní,“ povedala riaditeľka školy Zlatica Scherfel.

Na prednáške si predstavili spôsob a význam výsadby stromov

V utorok 4. apríla sa žiaci siedmich ročníkov zúčastnili na prednáške a diskusii na tému sadíme ovocné stromy. Téma korešpondovala s aktuálnymi cieľmi Zelené školy. Siedmici sa dozvedeli základné informácie o historických, starých a moderných odrodách ovocných stromov. Hlavná časť prednášky obsahovala poznatky o správnom postupe pri sadení ovocného stromu, aby raz vyrástol v dospelý strom, ktorý bude pravidelne rodiť zdravé a chutné ovocie.

Po skončení prednášky nasledovala diskusia. „Prednáška bola teoretickou prípravou na jarné sadenie nových ovocných stromov v školskom sade. Potrvá roky, kým nové ovocné stromčeky prinesú úrodu. V tom čase budú terajší siedmici už vysokoškolačmi,“ povedala riaditeľka školy Zlatica Scherfel s vedomím, že ich prácu ocení až budúca generácia žiakov školy.

Začali s vyučovacími hodinami na čerstvom vzduchu

Proenvironmentálna výučba zahŕňa prepojenie programu Zelené školy priamo do vyučovacích predmetov. Hlavným cieľom environmentálneho akčného plánu Základnej školy Dr. Daniela Fischera je zvýšiť počet hodín odučených vonku. „Za posledné dva roky sa snažíme čo najviac času tráviť vonku na školskom dvore a zážitkovým učením získať čo najviac vedomostí, zručností, ale aj zažiť radosť z pohybu a zábavy,“ povedala zástupkyňa školy pre prvý stupeň

Zuzana Ferenčáková a koordinátorka Zelené školy. Žiakom sa na týchto hodinách darí vytvárať umelecké diela na výchovách priamo s využitím prírodného materiálu. Príkladom radosti, ale aj potreby voľného pohybu a zábavy je činnosť školského klubu detí, kde deti trávia vonku takmer každý deň v každom ročnom období.

Prechádzka, ktorá vie naučiť

Cesta náučného chodníka sa začala 29. júna, kedy školu navštívil lesník, s ktorým žiaci 4. ročníka spoznali a pomenovali stromy v areáli školy. Žiaci 9. ročníka pripravili plán, pomo-

Priestor novej učebne priamo na školskom dvore bude slúžiť na praktické vyučovanie.

cou ktorého mladší žiaci nevynechali ani jediná drevinu. „Vďaka lesníkovi Vanousovi žiaci vedia, že v areáli školy nájdeme borovicu čiernu, borovicu lesnú, brest horský, jelšu, javor a mnoho ďalších druhov drevín. Následne boli vybrané dreviny, ktoré sú súčasťou náučného chodníka,“ priblížila Scherfel. Ku stromom vytvorili žiaci 2. stupňa popisy, vyhľadali latinské názvy a názvy v anglickom a nemeckom jazyku. Na hodinách informatiky každému popisu priradili QR kód, ktorý počas prechádzky presmeruje na podrobnejšiu charakteristiku drevín. Pri prechádzke areálom školy si môžete všimnúť pri niektorých drevinách tabuľky s názvami drevín a QR kódmi.

Zo žiakov sa stali enviro lektori

Žiaci ôsmeho ročníka sa v máji na chvíľu stali lektori, ktorí si vyskúšali rovesnícke vzdelávanie na zhotovenom náučnom chodníku v areáli školy. Svojich mladších spolužiakov z tretieho až piateho ročníka previedli školskou záhradou, kde im ukázali, ako sa prostredníctvom tabuliek, ktoré sú umiestnené pri vybraných druhoch drevín, môžu vzdelávať a dozvedieť sa niečo viac.

„Popri tom im starší žiaci predstavili a pripomenuli základné znaky ihličnatých aj listnatých drevín, predstavili využitie ich listov, kvetov, plodov a dreva. Žiaci si mohli ohmatať ihlice, šišky, videli pučať listy a kvety vybraných drevín. Efektívnosť rovesníckeho vzdelávania sa ukázala na strane starších žiakov, ktorí sa museli pripraviť po vedomostnej stránke a vycibriť sa hlavne v prezentačných zručnostiach. Rovnako to platí i na strane mladších žiakov, ktorí prijímali poznatky s väčšou zánietenosťou a ľahkosťou,“ povedala učiteľka z kežmarskej „fischerky“ Mária Mlynarčíková.

Novinky pre žiakov dokázali vytvoriť svojpomocne

Podmienky environmentálnej výučby a výchovy v bežnom dni umožňuje aj spomínaný

novozriadený priestor vonkajšej triedy v areáli školského dvora. „Recyklácia materiálu z dvoch konštrukcií zo striedacích lavíc multifunkčného ihriska slúžila ako korpus z ktorého šikovné ruky pod vedením Mgr. Mareka Kuffu s kolegami vytvorili oázu učenia na čerstvom vzduchu. Strecha chráni pred páliacim slnkom a prípadnými zrážkami dažďa,“ priblížila riaditeľka Scherfel. Priestor poňali v prírodnom štýle, podporiac afinitu k prírode. Čiastočné zakrytie bočných stien je zabezpečené dreveným obkladom. Sedenie prispôbili prajným podmienkam a vytvorili z pníkov rôznych drevín listnatých stromov kruh. Ten má symbolizovať vzájomnosť, inklúziu a možnosť učiť sa nielen v nezvyklých priestoroch, ale aj inak. Stredný diel starej školskej tabule zrecyklovali taktiež – na bežné užívanie slúži svojmu pôvodnému účelu naďalej.

„Priestor sme skrášlili zasadzeniami a prezimovanými muškátmi, o ktoré sa starali deti a kolegyne. Nech sa nám dobre vzdeláva a oddychuje vo všetkých našich priestoroch,“ zakončila slovami prechádzku po envirozáhrade riaditeľka Scherfel.

Ondrej Miškovič, foto: archív školy

Výsledný produkt kompostárne sa už používa pri terénnych úpravách vnútrobloku Juh

Kežmarok je celoslovenským priekopníkom v oblasti zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu. Kompostáreň v Kežmarku je svojou modernou technológiou na zhodnocovanie rozložiteľných odpadov jedinečná na celom Slovensku.

Mesto Kežmarok je historické centrum regiónu Spiš. Obýva ho vyše 15 tisíc obyvateľov a leží v hornej oblasti medzi tromi národnými parkmi – Tatranským národným parkom, Národným parkom Slovenský raj a Pieninským národným parkom. „V ekologickej oblasti podmieňujeme náš rozvoj strategickým dokumentom Smart Green City, ktorý si naše mesto dalo špeciálne vypracovať. V environmentálnej oblasti napredujeme simultánne v niekoľkých projektoch, medzi ktoré zaradzujeme aj najväčšiu investíciu mesta Kežmarok v roku 2022 – kompostáreň. Cieľom projektu vytvorenia mestskej kompostárne bolo dobudovanie systému zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu (BRO) v meste Kežmarok,“ povedal primátor mesta Ján Ferenčák. Najbližšia podobná technológia je v rakúskom v meste Mattersburg.

Vnútroblok Juh prešiel v lete rozsiahlou revitalizáciou. Vysadené dreviny boli vyživované už kežmarským kompostom. Celkovo bolo vysadených v tejto lokalite 64 kusov drevín, 672 kríkov, 759 výsadb živého plota, 1988 kvetín, položilo sa viac ako 6 kilometrov štvorcových trávnik a rastlín sa dočkali taktiež dažďové záhrady v počte 332 kusov.

Odpady v meste v číslach

V roku 2022 celkovo občania v našom meste odoslali na skládku 7 185 703 kilogramov odpadu, z tohto čísla bolo 3 292 435 kilogramov vytriedených zložiek komunálneho odpadu a 3 893 268 kilogramov nerecyklovateľného odpadu. Biologicky rozložiteľný odpad tvoril 861 300 kilogramov. Celkovo miera vytriedenia komunálnych odpadov v meste Kežmarok v roku 2022 bola 45,82 %. V meste sa nachádza celkovo 740 nádob na komunálny odpad.

Kežmarská kompostáreň je určená na ročný vstup 4 000 ton biologicky rozložiteľného odpadu. Jeden kompostovací box je možné naplniť do výšky 2,5 metra a pojme až 300 kubíkov materiálu. Jedno takéto naplnenie trvá približne dva týždne a materiál opúšťa boxy po štyroch až šiestich týždňoch.

Vízia o zelenom meste sa začala schváleným projektom

Samotný projekt mestskej kompostárne bol schválený a podpísaný v roku 2020. Celkovo bolo na kompostáreň použitých 2 646 773 eur, na techniku bolo použitých 832 779 eur. Z tejto celkovej sumy mesto Kežmarok sa na realizácii podieľalo spolufinancovaním vo výške 140 000

eur. Kompostáreň bola prvýkrát spustená v októbri 2022, kolaudačné rozhodnutie a jej spustenie do plnej prevádzky bolo začiatkom roku 2023. „Našu kompostáreň pravidelne plní biologicky rozložiteľný odpad z kežmarských domácností, parkov, cintorínov či záhrad. Tu sa vysoko

potravinám a prispějeme k zadržiavaniu uhlíka v pôde, čiže k menším emisiám. Ukážkou a realizáciou týchto opatrení vybudujeme dôveru ľudí v to, že triedenie bioodpadov má význam a kompost má svoju hodnotu,“ vysvetlil primátor Ján Ferenčák.

Význam kompostárne pre bežný život

Cieľom výstavby kompostárne podľa Petra Majdana zo spoločnosti JRK Slovensko, s. r. o.,

Kompost z kežmarskej kompostárne bude znovu používaný v revitalizácii mestskej zelene.

efektívne – aeróbnym spôsobom – zhodnocuje na kompost. Pred výstavbou kompostárne bez zápachu s aeróbnym spôsobom kompostovania sme v meste mali kompostáreň len s hnilobným spôsobom kompostovania,“ prezradil o prínose kompostárne primátor. Vďaka prevzdušňovaniu biologicky rozložiteľného odpadu počas celej doby rozkladu, keď ide o uzavretú intenzívnu fázu v kompostovacích boxoch a taktiež pri dozrievaní, sú vytvorené optimálne podmienky na zabezpečenie technologického procesu kompostovania. Problémom bolo taktiež prevádzkovanie, keď si mesto objednávalo uskladňovanie tohto odpadu u súkromného poskytovateľa. Teraz je tento celý proces na pleciach samosprávy, čo ušetrí nemalé finančné prostriedky, ako aj daný kompost bude opäť zhodnotený v prospech mesta a jeho občanov.

Víziou vedenia mesta je aktívne pracovať na téme marketingu kompostu a tým vytvárať cirkulárnu ekonomiku. „Kompost, ktorý vyrábame v kompostárni, musí byť atraktívny ako pre obyvateľov, tak aj pre poľnohospodárov. Iba tak prispějeme k zdravšej pôde a k zdravším

bolo znížiť množstvá skompostovateľného kuchynského odpadu ukladaného na skládky, znížiť emisie a prispieť k uhlíkovu neutrálnemu Slovensku, udržateľne a nákladovo efektívne zhodnocovať biologické odpady. „Prostredníctvom aplikácie kompostov chceme zvýšiť zadržiavanie vody v krajine a podporiť udržateľné poľnohospodárstvo – čiže organickú hmotu v pôde, taktiež podporiť lokálnu ekonomiku a v neposlednom podporiť vzťah obyvateľov k životnému prostrediu a zodpovednosti za ich odpady,“ povedal Peter Majdan.

V kompostárni prebieha 12-týždňová frekvencia pre plne stabilizovaný výstup. Automatizovaný systém eliminuje ľudskú chybu a pomáha stabilizovať podmienky pre výrobu kompostu. Vďaka automatizácii procesov vzniká menšia potreba ľudskej sily. Dialkovo riadený a monitorovaný systém aj mimo prevádzky dokonale kontroluje prípravu výsledného produktu. Počas celej prevádzky sú riadené emisie potenciálneho zápachu.

*text a foto: Ondrej Miškovič
zdroje informácií: JRK Slovensko, s. r. o.*

Spríevodca mestom Kežmarok

Kam na prechádzku počas horúcich letných dní v Kežmarku? Mesto ponúka historickú cestu, ktorej sme sa už raz v Novinách Kežmarok venovali. Pripravili sme si pre vás teraz prehľad ďalších poznaných i nepoznaných pamiatok nášho mesta.

Gymnázium

Pavla Országha Hviezdoslava

Gymnázium Pavla Országha Hviezdoslava sídli v historickej budove, ktorá bola postavená, keď kapacita pôvodného kežmarského lýcea už nestačila. Chýbala napríklad kresliareň a telocvičňa. Budova bola v roku 1893 vysvätená a otvorená. Nasledovali ďalšie dostavby. Budova patrí Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania a je v zozname národných kultúrnych pamiatok Slovenska.

Železničná stanica

V minulosti patrila budova kežmarskej stanice k najkrajším v celom Uhorsku. Postavená bola v rokoch 1914 – 1916, a to podľa návrhu Józsefa Pfina. Ten vychádzal z vtedy veľmi moderného secesného štýlu, tzv. Jugendstil. Stavba bola dekorovaná prírodnými motívmi a vitrážovými oknami. Pozostáva z centrálnej budovy vestibulu, z ktorej vybiehajú do dvoch strán krídla ukončené vyvýšenými prístavbami. Od roku 1981 je železničná stanica zapísaná v registri národných kultúrnych pamiatok.

Židovský cintorín

Židovskú kežmarskú komunitu, podobne ako na celom Slovensku, zasiahla 2. svetová vojna veľmi tragicky. Prevažná väčšina bola deportovaná do vyhladzovacích táborov. Tí, ktorým sa podarilo pekel plynových komôr prežiť, našli po vojne svoje majetky arizované a z mesta odišli. Bola to pritom hospodársky aj vzdelanostne vplyvná societa ľudí, ktorá formovala charakter mesta.

Barbakán

Fortifikačný systém mesta Kežmarok vznikol pravdepodobne na začiatku 14. storočia. Jeho súčasťou je aj Kežmarský hrad. Mestské múry, ktoré uzatvárali historické jadro mesta, vychádzali z oboch strán Kežmarského hradu. Opevnenie sa tiahlo

v dĺžke približne dva kilometre. Priestor vo vnútri hradieb zaberá plochu asi 20 hektárov a lemoval celý jeho pôdorys. Mestské opevnenie pozostávalo z dvoch častí, vyššieho vnútorného múru a nižšieho vonkajšieho múru. Medzi oboma múrmi bola vodná priekopa. Do takto opevneného

sorom kežmarského lýcea a významným spišským polyhistorom, bol to predovšetkým tatralóg. Tatry vrúčne miloval a už ako 42-ročný pochodil všetky ich vrcholky. Tatry veľmi propagoval, podnikal túry so svojimi študentami, fotografoval, písal o nich články, ba aj poviedky. Známy bol taktiež

Pohľad z Radnice na historické centrum mesta.

mesta sa vchádzalo najprv dvoma mestskými bránami – Vyšnou (Hornou alebo Levočskou), ktorá viedla smerom na Levočú a Poprad. Ďalej Nižnou bránou (Dolnou alebo Poľskou), ktorá smerovala na Poľsko. Neskôr pribudla Kušníerska brána. Dodnes sa z mestského opevnenia zachovali len jeho fragmenty.

Tank Jánošík

Tank T-34/85, zvaný tiež Jánošík, nájdete medzi Kežmarským hradom a Garbiarskou ulicou, v mestskom parku. Do parku bol umiestnený v roku 1969. Svojho času patril k najlepším stredným tankom a je pamiatkou na oslobodenie Kežmarku počas 2. svetovej vojny. Každoročne sa tu pri príležitosti spomienok na 2. svetovú vojnu konajú pietne spomienkové zhromaždenia.

Pamätník Alfréda Grosza

Okrem toho, že Alfréd Grosz bol profe-

svojimi protifašistickými postojmi. Zachráňoval Židov, partizánov, utečencov. Zomrel v roku 1973.

Socha Svetlonosky

Areál v blízkosti kežmarských kostolov symbolicky uzatvára Socha Svetlonosky. Nachádza sa v malej zelenej zóne, v Parku Svetlonosky, oproti Novému evanjelickému kostolu. Zobrazuje ženu s pochodňou v ruke, daryňu svetla, inšpirovanú antickou mytológiou. Jej originál v nadživotnej veľkosti tu kedysi naozaj existoval. Postavený bol na počesť začiatku elektrifikácie mesta v roku 1894. Originál sochy sa v súčasnosti nachádza v zbierkovom fonde Kežmarského múzea.

Budova meštianskej školy

V rokoch 1896 – 1898 vyrástla v tesnej blízkosti Kežmarského hradu chlapčenská meštianska škola. Jej architektúra pripomína tú hradnú. Škola počas svojej histórie

mala rôzne zamerania. V súčasnosti je to Základná škola Grundschule.

Gréckokatolícky chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky

V juhovýchodnej časti mesta sa nachádza ďalšia sakrálna stavba, historicky najmladšia. Gréckokatolícky chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky bol vysvätený v roku 2004, dokončený neskôr. Je postavený v štýle typickej byzantskej architektúry so žltými fasádami.

Strelnica

Hyacinth Bittner bol jednoducho úžasný. Teda aspoň v roku 1803, keď sa zúčastnil na kráľovských streľbách v Kežmarku a dokázal niečo, pre čo by ho dnes rozvláčili noviny na stránkach určených celebritám. Trafil do terča vzdialeného okolo päťsto metrov. Čo je na tom také úžasné? V prvom rade to, že doň vôbec trafil. Potom to, že jedna z jeho striel doletela najbližšie k stredu terča. A napokon to, že v ten deň sa mu naozaj darilo a do toho nešťastného terča trafil až trikrát! A tak sa aj dnes, po dvestopäťnástich rokoch, jeho meno skvie pri každej dierke. Hyacinth Bittner, Hyacinth Bittner, Hyacinth Bittner! Absolútny víťaz.

Klietka hanby

Ľudia v minulosti poznali viaceré miesta, ktoré slúžili na pranierovanie, čiže na verejné poníženie za spáchané delikty. Do klietky hanby sa bolo možné dostať za dnes pomerne všedné delikty, ako napríklad ohováranie, cudzoložstvo, opilstvo či nočné bujaré hýrenie. Na nešťastníkov zamknutých v stiesnenom zamrežovanom priestore priamo v centre mesta bolo dokonca dovolené aj pľuvať.

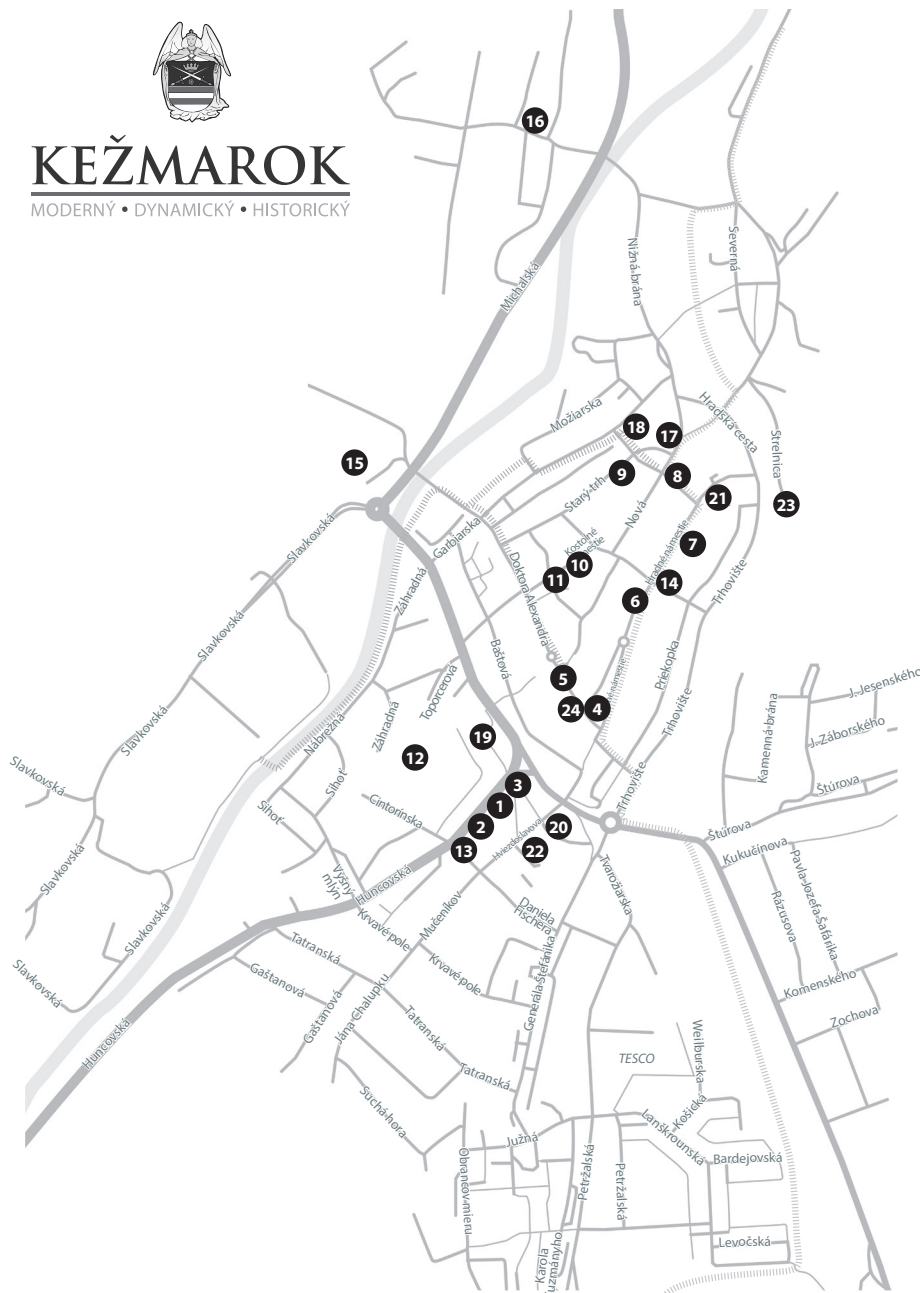
Katov dom

Právo meča znamenalo možnosť vykonávať rôzne druhy trestov pre jednotlivé previnenia. Previniťcov – zlodějov, podpaľačov, vrahov a iných lotrov mohli Kežmarčania napichnúť na kôl, lámať kolesom, rozštvrtiť, vešať, upáliť, utopiť a mečom sťať – čo bola pomerne čestná smrť. Mesto malo vlastného kata, ktorý dokonca v roku 1677 vypomáhal Ľubici, ktorú zaplavili besné psy. Kat vykonával teda aj úlohu šarhu, a hoci mal tzv. nečistý zamestnanie a jeho deti nesmeli chodiť do škôl alebo sa učiť remeslu, ba dokonca musel bývať mimo mesta, neraz sa stal aj liečiteľom chorôb.

Ondrej Miškovič,

Zdroj: Publikácia Kráľovský Kežmarok, webstránka www.visitkezmarok.sk a propagačné materiály mesta, foto: Peter Cintula, Mapa: Progrup.

KEŽMAROK
MODERNÝ • DYNAMICKÝ • HISTORICKÝ

PAMIATKY, KTORÉ SÚ SÚČASŤOU HISTORICKEJ CESTY:

1. Drevený artikulárny kostol, 2. Lyceálna knižnica, 3. Nový evanjelický kostol,
4. Radnica, 5. Reduta, 6. Múzeum bytovej kultúry, 7. Mariánsky – Paulínsky kostol,
8. Kežmarský hrad, 9. Starý trh, 10. Bazilika Minor sv. Kríža, 11. Renesančná zvonica,
12. Historický cintorín

ĎALŠIE VÝNIMOČNÉ PAMIATKY MESTA:

13. Gymnázium Pavla Országha Hviezdoslava, 14. Katov dom, 15. Železničná stanica,
16. Židovský cintorín, 17. Barbakán, 18. Tank Jánošík, 19. Pamätník Alfréda Grosza,
20. Socha Svetlonosky, 21. Budova meštianskej školy, 22. Gréckokatolícky chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky, 23. Strelnica, 24. Klietka hanby

PAMIATKY POHODLNE VO VAŠOM TELEFÓNE

V aplikácii Munipolis nájdete všetky pamiatky z tohto článku, ale aj tie z Historickej cesty. Počas leta máte tak vo vašom telefóne smart sprievodcu mestom a pamiatkami.

Stiahnite si aplikáciu a registrujte sa ešte dnes!

Výtvarný odbor zbiera úspechy naprieč celým Slovenskom

Posledné týždne školského roka 2022/2023 na výtvarnom odbore ZUŠ Antona Cígera v Kežmarku boli opäť mimoriadne úspešné, nakoľko žiaci našej školy získali výnimočné ocenenia.

Výtvarný ateliér je pre žiakov miestom, kde môžu tvoriť a realizovať svoje vlastné nápady, farebne stvárniť svoje videnie sveta a vytvárať svoj vlastný rukopis. V ateliéri sa tiež oboznamujú s estetickou výtvarného prejavu a pestrou škálou výtvarných techník. Svoje výtvarné diela reprezentujú na rôznych výtvarných výstavách a súťažiach.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby v Bratislave vyhlásilo 9. ročník celoslovenskej súťaže remeselnej tvorivosti detí V krajine remesiel 2023. Cieľom súťaže bolo vzbudiť záujem detí a mládeže o tradičné ľudové remeslá, posilniť vedomie kultúrnej identity, podporovať ich manuálnu zručnosť a výtvarnú kreativitu. Porotu očarili práce našich žiakov, hlavne keramika, kraslice a sklomalby, keďže v prvom internetovom výberovom kole postúpili výtvarné diela, ktoré realizovali žiaci: Andrej Hrabkovský, Daniela Höcheroová, Vivien Kriššáková, Maxim Urban, Bibiana Pješčáková, Tamara Borošová, Eliáš Binek, Richard Kovalčík a Tamara Binekova. Odborná

Bibiána Pješčáková si odniesla prvé miesto.

porota v druhom kole udelila 1. miesto žiačke našej školy Bibiane Pješčákovovej za prácu Folklór (na sklo maľované), ktorá sa zúčastnila aj

Cereoniála oceňovania a vernisáže výstavy s rovnomenným názvom V krajine remesiel 2023 dňa 15. júna v Thurzovom dome v Banskej Bystrici. Výstava potrvá do 3. septembra a na jej návštevníkov čaká viac ako 400 vybraných súťažných prác.

Szabóov grafický Lučenec pokračoval tento rok už 24. ročníkom celoslovenskej a 17. ročníkom medzinárodnej výtvarnej súťaže s témou Láska. Poslaním súťaže bolo upriamiť pozornosť súťažiacich na grafickú tvorbu a osobnosť Júliusa Szabóa, podnietiť záujem o čierno-biely výtvarný prejav, ktorý je neprávom na pokraji záujmu organizátorov výtvarných súťaží. Mimoriadnu cenu - Cenu primátorky mesta Lučenec Alexandry Pivkovej si koncom šk. roka osobne prevzala Karolína Babelová, žiačka ZUŠ a. Cígera, Kežmarok za prácu Oslavy, láska k rodinným tradíciám.

Detská predstavivosť a kreativita sú skutočne bez limitov, o čom je možné presvedčiť sa už v každej súťaži. Výtvarné súťaže sú zamerané na umeleckú tvorbu detí, žiakov a študentov. Cieľom súťaže je vyzdvihnúť talenty, prezentovať umeleckú fantáziu, tvorivosť, kreativitu, výtvarné schopnosti a nadanie.

Text a foto: Jana Vaksmundská, ZUŠ A. Cígera Kežmarok

Zvonolejára priviedol k remeslu moment, kedy mu zvonit' nedovolili

Medzi remeselníkmi v niektorých remeslách sa objavovali i mladí pokračovatelia tradičných remesiel, medzi nimi bol aj zvonolejár Jakub Vorobeľ.

Odlievaniu kostolných zvonov tradičnou stredovekou technológiou sa Jakub Vorobeľ venuje od svojich 14-tich rokov. „Moje remeslo začala túžba a celé to začalo tým, že som chcel ísť do kostola ručne zvonit' na zvony, no tam ma nechceli púšťať pretože sebou malý ešte vtedy. Tak sa báli, že spadnem, lebo u nás v okolí Stropkova nie sú žiadne zvonice voľne prístupné. Všetko bolo také staré, neprístupné a zanedbané, takže ma tam nepúšťali, lebo sa báli, že sa so mnou prepadne podlaha alebo spadnem, alebo nejaký tam bol rebrik starý na ktorý by som nevyšiel,“ spomína Vorobeľ a pokračuje: „To, že ma nikde nepúšťali vo mne vyvolalo túžbu a povedal som si, že ak ma tam nechcú pustiť, tak si musím vyrobiť sám zvon. Chcel som teda si vyrobiť vlastný zvon, aby som si mohol teda zvonit' kedy chcem,“ povedal s úsmevom remeselník.

Vorobeľ sa začal zamýšľať nad tým, že si chce vyrobiť vlastný zvon, ale ako ho vyro-

biť? Technológiu ako na to, začal hľadať na internete a potom ako sám vraví, len skúšal a skúšal. „Na internete sú nejaké akože také že poznatky o tom, že vieme - toto je pôvod, tu mal zvon nejaký vnútorný diel, akú mal formu, vieme si nájsť nejaký model či diel ale nikde nie je napísané ako vyrobím tento diel na zvon, ktorý je už uliaty, alebo ako celý zvon vyskladať, aby to jednoducho ladilo,“ povedal mladý remeselník.

Kňazi alebo rešpektíve správcovia farností často idú kvôli zvonom i do Poľska s tým, že si myslia, že tam to je nejaké lepšie alebo lacnejšie, no Vorobeľ pripomína, že výroba kvalitného zvona si vyžaduje čas a ľudská ruka v jeho tvorbe má dôležitú úlohu pri celkovom doladzovaní tónu. Postup pri odlievaní zvonu popísal slovami: „Postupnosť je taká, že prídem najprv do nejakého kostola, kde už v prípade, že už nejaké zvony sú, tak musím zvoliť ten správny tón. Zisťujem aké možnosti máme

Jakub Vorobeľ pri svojom stánku na festivale.

a počítam, či do daného prostredia tón pasuje. Ak sa v chráme zvon nenachádza, tak je to tiež vecou výpočtu toho správneho tónu,“ hovorí Vorobeľ. Po uliatí zvonu tón už nevie zmeniť ale dokáže dobrúsiť a doladiť nejaké centy tónu, aby niekde klesli.

Svojím remeslom dokázal, že sklamanie sa vie premeniť na šikovnosť a jeho zvony sa rozoznievajú v pravoslávnych chrámoch v okolí Sniny, ale aj na Orave či Bardejove.

text a foto: Ondrej Miškovič

Kežmarský obchodník, ktorého poznali široko ďaleko

Rodina Szopko (Sopko) patrila v Kežmarku po desaťročia k významným obchodníkom. Zameriavala sa na širokú ponuku tovarov, o čom svedčia inzeráty v dobových novinách. Ich bohatstvo a vplyv dokumentuje skutočnosť, že na Hlavnom námestí vlastnili niekoľko domov.

Pokračovateľ rodinnej tradície

K posledným predstaviteľom obchodníckeho stavu rodu patrila Alexander G. Szopko, narodený v Kežmarku 2. augusta 1842. Od svojho otca Karla Nicolausa prebral vedenie obchodu začiatkom 70. rokov 19. storočia. V tunajších novinách *Karpathen-Post* nájdeme jeden z prvých inzerátov s ponukou produktov v augustovom čísle ročníka 1882. Za dobrú cenu sa tu dali kúpiť petrolej, pušky pred jesennými poľovačkami a takisto náboje. Koncom rovnakého roku boli k dispozícii tri druhy korčúľ v cenovom rozpätí 2 – 3,80 zlatých. V ponuke sa objavili značky Halifax alebo Eiskönig.

O tri roky neskôr, pred Vianocami

1885, ponúkal interiér jeho obchodu cukor, kávu, čaj, rum, likéry, slede, južné ovocie, rôzne korenie. Na svietenie bol poruke petrolej či olej. Ponuku korčúľ a pušiek dopĺňali revoly, lovecké tašky, morská pena a fajky, svietniky, tácky, galantéry i železiarsky tovar.

Alexander Szopko, kežmarský bryndziar

Do dejín nielen kežmarského hospodárstva sa však nezmazateľne zapísal ako výrobca bryndze. Jej produkcii sa venoval už jeho otec, ktorý v roku 1850 založil Prvú spišsko-karpatskú bryndziareň. I vďaka tomu získal prezývku *Brimsenprinz* – bryndzový princ. Alexander rodinný

podnik nielen zdedil, ale tiež pozdvihol na vyššiu úroveň – povzniesol ho na priemyselnú výrobu a najväčšie úspechy dosiahol na prelome storočí. Bryndzou zásoboval nielen trh v Kežmarku či na Spiši, ale vyvážal ju do celého Uhorska, Rakúska i Nemecka.

Keď sa pozrieme na jeho osobný život, v roku 1868 sa oženil s Máriou, rod. Vass, ktorá mu porodila sedem detí – troch synov a štyri dcéry. Dvaja synovia zomreli predčasne, zvyšné deti si našli dobrých partnerov a otca zahrnuli množstvom vnukov i pravnukov. Dcéra Gisela sa vydala za miestneho obchodníka Johanna Markovicha, dcéra Anna za praktického lekára Adolfa Schürgera. Od roku 1923 žil Alexander bez zosnulej

manželky. Rastúci vek a beznádej, že obchod nezdedí syn, ktorý sa zjavne uberal iným smerom, ho priviedli k tomu, že v roku 1903 najskôr odpredal obchod s drobným tovarom. Neskôr, v roku 1910, rovnako zanechal produkciu bryndze a stiahol sa do súkromného života. Nie však úplne. Naďalej ostal aktívny v hospodárskom živote mesta. Ešte dlhé roky bol činný ako člen riaditeľskej rady Kežmarskej sporiteľne, neskôr Spišskej banky. Okrem toho prislúchal k členom v tej dobe známeho panského kasína. V posledných pätnástich rokoch sa celkom utiahol na pokojný, nikým nerušený odpočinok.

Alexander Szopko zomrel v sobotu 5. decembra 1936 po krátkej chorobe v skutočne pozhnanom veku 94 rokov. Pohreb sa uskutočnil 7. decembra za veľkej účasti ľudí.

Vladimír Julián Ševc

Kežmarčania sa už pred takmer sto rokmi spojili a vytvorili Športový klub Liga Kežmarok

Kroniky patria pri spoznávaní histórie medzi vzácny pramenný materiál. V Kežmarku sa ich príliš veľa, aspoň čo sa týka organizácií, nezachovalo. Výnimku tvorí tunajší športový klub Liga, ktorý má aj zásluhou Andreja Vojtička spísané podrobné dejiny, obohatené o cennú fotodokumentáciu či dobové novinové výstrižky. Potomkovia ju, našťastie, na smetisko nevyhodili a napokon skončila v zbierkovom fonde Múzea v Kežmarku.

Dejiny tohto klubu sa oficiálne začali písať 19. marca 1932, keď sa poobede v budove meštianskej školy na ulici Kušníerska brána konala prvá schôdza výboru. Viedol ju predseda Ladislav Lipták. Tajomníkom bol p. Borovička, zapisovateľom Bedřich Vacek, za správnosť zápisnic zodpovedal zmiený Vojtičko. V začiatkoch klubu bolo najdôležitejšie zabezpečiť futbalistom potrebné veci: dresy, trenírky a kopačky, o ušitie ktorých sa postaral tunajší obuvník Ferdinand Barabáš.

Dňa 18. marca 1933 sa konala výročná schôdza. Na nej mohol predseda zhrnúť rok existencie Ligy. Okrem bežných, každodenných predmetov sa podarilo zabezpečiť si vlastné ihrisko. Nachádzalo sa v oblasti dnešnej ulice Sihoť, neďaleko elektrárne na Vyšnom mlyne. Tajomník Valent Dlhý sa pochválil, že Liga disponuje 102 členmi. Premiérový rok bol však pomerne úspešný aj zo športového hľadiska. Z 22 odohratých zápasov bolo

Futbalový tím ŠK Liga.

10 víťazných, 7 remízových a 5 prehratých. Pokladník Eduard Bartek skonštatoval, že klub mal počas roka 1932 obrat 62 500 Kč, pričom dlhy dosiahli sumu 9 000 Kč. Majetok klubu mal hodnotu 14 500 Kč. Okrem futbalovej činnosti sa podarilo sprístupniť už na konci roka 1932 za veľkej pomoci tunajšieho vojenského 202. delostreleckého pluku klzisko. Na zmienom výročnom zhromaždení sa takisto

uskutočnila nová voľba funkcionárov. Pozíciu predsedu ušiel Lipták, podpredsedami sa stali major Thoma a Metod Krejsa, prvým tajomníkom V. Dlhý, druhým tajomníkom a zapisovateľom A. Vojtičko. Za klubového lekára menovali Ernesta Teichnera.

Postupne sa činnosť ŠK Liga rozširovala a koncom roka 1933 vytvorili hokejovú sekciu. Oficiálne prvý hokejový zápas sa odohral zrejme

v polovici decembra. Hráči cestovali do Spišskej Novej Vsi, kde sa stretli s miestnym AC. Síce prehrali 1:8, ale na prvý pokus to nebolo zlé. Pravdepodobne v rovnakom roku ešte hokejisti cestovali do Spišského Podhradia, kde tiež prehrali 1:8. Do mesta pod Tatrami zavítal i súper zvučného mena – duel proti ČASK Praha sa však skončil debaklom 1:6.

Klub pod názvom ŠK Liga pôsobil do roku 1939. Na schôdzi usporiadanej 16. mája sa na návrh predsedu Štefana Štofku, ktorý sa do vedenia dostal začiatkom roka 1938, rozhodlo o premenovaní na Slovenský športový klub – SŠK Kežmarok. Hlavným dôvodom bolo národnostné hľadisko: „Tento názov je vyhovujúci a v Kežmarku potrebný, nakoľko žijeme v kraji, kde nielen slovenského klubu a sú (tu) len kluby nemecké a maďarské. S návrhom všetci prítomní súhlasili a prijali nový návrh s potleskom.“ Ako spresnil predseda, aj po tejto úprave názvu šiel klub po tej istej koľaji ako doposiaľ, so zhodným členstvom a s rovnakými právami i povinnosťami.

ŠK Liga bola jedným z mnohých športových klubov v bohatej kežmarskej histórii. Na rozdiel od iných však o nej máme podstatne viac informácií.

Vladimír Julián Ševc,

foto: športová kronika

A. Vojtička – Múzeum v Kežmarku

September preverí kondíciu Kežmarčanov

Kežmarok ako jediné slovenské mesto bude súčasťou európskeho projektu Runathon. Do Sofie v Bulharsku na jeseň pociestuje šesť tímov a 24 bežcov z nášho mesta na výnimočný beh.

Všeobecným cieľom Runathonu je povzbudiť ľudí všetkých generácií, pohlaví a schopností z jedenástich krajín Európskej únie k pravidelnému behu a propagovať beh ako medzigeneračnú tímovú aktivitu s výraznými fyzickými, mentálnymi a sociálnymi výhodami pre aktívne starnutie. Vedľajšie aktivity pred hlavným podujatím Runathon Sofia budú propagovať tradičné a medzigeneračné športy a hry ako nástroje zdravého starnutia a budovania sociálnych vzťahov.

Spoločné zdieľanie úspechov

Bežci až do začiatku behu v Sofii zdieľajú povinné príspevky na facebooku v udalosti

Runathon Sofia 2023, čo bola podmienka organizátora projektu. „Každé dva týždne prebieha online stretnutie projekt manažérov a tímlídov, na ktorom diskutujeme o organizačných záležitostiach,“ informoval manažér športu Dávid Cintula. Všetci účastníci by mali byť v behu nováčikmi. Kandidáti, ktorí sú registrovaní ako profesionálni bežci, nemajú právo zúčastniť sa.

Program behu sa začne konferenciou

Prvý deň pobytu bežcov v Sofii sa 30. septembra uskutoční Legacy konferencia za účasti všetkých bežcov a organizačných tímov z jedenástich partnerských miest. Cieľom konferencie

bude, aby sa zúčastnení zaviazali podporovať šport všetkých generácií prostredníctvom svojich ročných športových kalendárov. Závazok zaistiť, že Runathon Sofia zanechá silné dedičstvo, pretože sa stane súčasťou nových politických usmernení, ktoré podporujú iniciatívy viac inkluzívne pre ľudí nad 55 rokov vo všetkých hlavných mestách, mestách a mestách športu, ktoré sú členmi siete ACES Europe. Projekt tak prispieva k realizácii iniciatívy HealthyLifestyle4All.

Na druhý deň, 1. októbra, sa pobeží maratón v okolí Národného paláca kultúry vo vzdialenostiach 2,5 km, 5 km, 10 km a v 20 km dlhom v štafetovom behu, kde je potrebné odbehnúť štyrikrát päť kilometrov. „Budú sa môcť zúčastniť iba tímy zložené zo štyroch ľudí rôzneho veku v štyroch kategóriách: 20 až 40, 40 až 50, 50 až 60 a nad 60. Zloženie tímov zabezpečí rodovú vyváženosť, keďže všetky tímy budú zložené z rovnakej počtu mužov a žien,“ zakončil Cintula.

Ondrej Miškovič

Na jeseň sa predstavia futbalisti vo vyššej lige

Po dlhých rokoch čakania sa to konečne podarilo. 1. MFK Kežmarok postúpil do štvrtej ligy. Viac nám o ceste klubu za úspechom porozprával Tibor Friedman, prezident 1. MFK Kežmarok.

Káder 1. MFK Kežmarok

V poslednom období sa klubu podarilo zrekonštruovať tribúnu, vnútorné priestory, šatne, sprchy, sociálne priestory, a to vďaka Slovenskému futbalovému zväzu, Verejnoprospešným službám mesta Kežmarok a mestu Kežmarok. „Chceli by sme ďalšie rekonštrukcie, ako napríklad dokončenie striedačiek, vybudovanie tréningovej plochy s umelým trávnikom a ďalších priestorov,“ prezradil Tibor Friedman.

Kežmarský futbal zažíva posledných päť rokov veľmi úspešné obdobie. „V našich súťažiach sme dosiahli tri prvenstvá, teda tri postupy,

raz bez čoho len jediného strateného bodu a naposledy bez jedinej prehry. Myslíme si, že naši chlapci predvádzajú výborné výkony, čím nerobia radosť len sebe, ale aj fanúšikom, ktorí začali navštevovať naše zápasy v hojnom počte,“ povedal Friedman.

Dres 1. MFK Kežmarok si v súčasnosti obliekajú: Jurij Pohoriliak, Matej Kačír, Milan Novák, Tomáš Ondrejka, Jaroslav Harbar, Dominik Vida, Michal Bacula, Simon Kristan, Peter Lajčák, Patrik Grega, Maroš Pilát, Arben Hazrolli, Adam Matálik, Adam Pirhala, Jakub Bavofár, Pavol Fejerčák,

Mário Rušin, Daniel Kusnýr a Branislav Bartko. Podľa prezidenta klubu bol v predošlej sezóne najlepším hráčom celý tím. Realizačný tím sa podpísal tiež pod úspech v minulej sezóne. Stanislav Koch, Pavol Fejerčák st., Tibor Friedman, Stanislav Senderák a Ján Nahalka spoločne viedli mužstvo bez jedinej straty bodu. Postup do vyššej ligy tak bol zaslúžený.

V Slovenskom pohári dosiahli hráči historické postupy a výsledky. „Určite si každý fanúšik pamätá na zápasy s takými súpermi, akými boli Rudňany, Spišské Podhradie, dvakrát Bardejov, Zlaté Moravce, Skalica, Banská Bystrica. To sú súper i zvučných mien, akí veľmi dlho nehrali v Kežmarku, navyše v súťažných zápasoch,“ povedal Friedman a pokračoval: „Veľmi si vážime ocenenie za najlepšie amatérsky tím na Slovensku, ktoré sme si prevzali v prestávke finále Slovenského pohára medzi Spartakom Trnava a Slovanom Bratislava. Svedčí to o kvalite všetkých hráčov a realizačného tímu a ich systematickej práci. Náš klub dospelých si získal veľmi dobré meno a predovšetkým rešpekt na celom Slovensku. Cítili sme to všade, kde sme zavítali na majstrovský zápas.“

Postup do vyššej ligy a očakávaní silnejší súper i budú zaiste lákadlom pre divákov pod Tatrami. Na kežmarskom trávniku sa predstaví: Medzev, Čaňa, Ľubotice, Sabinov, Kechnec, Rastlavice, Medzilaborce, Lokomotíva Košice, Rudňany, Pavlovce, Poprad, Gerlachov, Sobrance, Veľký Šariš alebo Kaľaša.

Ondrej Miškovič, foto: archív klubu

Plavecké preteky na kúpalisku

Viac ako 50 plavcov rozdielneho veku a schopností spojilo pod zlatou vlajkou európskeho mesta športu podujatie na kúpalisku v Kežmarku.

Spoločná fotografia pretekárov na druhom ročníku plaveckých pretekov.

Mesto bolo spoluorganizátorom spoločne s plaveckým oddielom, ktorý v našom meste pôsobí už od roku 2016.

Súťažilo sa vo všetkých plaveckých štý-

loch a nechýbala ani štafeta. Víťazom bol každý, kto si prišiel v sobotné dopoludnie zasúťažiť alebo podporiť svojho favorita.

text a foto: **Ondrej Miškovič**

Galavečer bojových umení

V sobotu 15. júla bol Kežmarok svedkom viacerých nefalšovaných tvrdých bojov od profesionálov v ringu. Večer nabitý adrenalinom v Aréne Kežmarok si prišlo užiť mnoho ľudí z mesta a okolia. V hlavnom zápase večera sa predstavila domáca kickboxerská hviezda Jozef Kolodzej, ktorý v boji o pro-

fesionálny opasok majstra Slovenska WAKO PRO v K1 vyzval súpera z Liptovského Mikuláša Jozefa Huráka. Zápas napokon vyhral Jozef Kolodzej a trofej od Michala Prypoňa s názvom Posledný gong ostáva doma pod Tatrami.

Ondrej Miškovič

Ponuka práce

PONUKA PRÁCE NA POZÍCIU RIADITEĽ/RIADITEĽKA ZARIADENIA PRE SENIOROV A ZARIADENIA OPATROVATELSKEJ SLUŽBY

Mesto Kežmarok prijme zamestnanca/zamestnankyňu na pozíciu: riaditeľ/riaditeľka Zariadenia pre seniorov a Zariadenia opatrovateľskej služby, Vyšný mlyn 13, Kežmarok.

Kvalifikačné predpoklady a požiadavky:

- vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, zameranie: manažment, ekonomika a riadenie, sociálna práca, právo
- bezúhonnosť
- rámcová znalosť platných právnych predpisov z oblasti sociálnych služieb, verejnej správy a samosprávy, rozpočtových pravidiel
- počítačové zručnosti
- samostatnosť v rozhodovacej činnosti, schopnosť viesť kolektív, zodpovednosť, komunikatívnosť, spoľahlivosť
- prax v sociálnej oblasti a riadiaca prax výhodou
- vodičský preukaz skupiny B

Platové podmienky:

Funkčný plat od 1 750 € v zmysle zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v platnom znení v závislosti od počtu rokov započítanej praxe.

Požadované doklady:

- žiadosť o prijatie do zamestnania
- štruktúrovaný životopis
- motivačný list
- fotokópia dokladu o najvyššom dosiahnutom vzdelaní
- písomný súhlas uchádzača so spracovaním osobných údajov podľa zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

Hlavná pracovná činnosť: riadenie, organizovanie a kontrola činnosti organizácie

Druh pracovného pomeru: plný úväzok na pracovnú zmluvu

Predpokladaný nástup: 1. 10. 2023

Poznámka: Na osobné stretnutie si vyhradujeme právo pozvať len vybraných kandidátov.

Záujemcovia môžu zaslať žiadosť v termíne do 15. 9. 2023 poštou na adresu: Mestský úrad Kežmarok, Hlavné námestie č.1, 060 01 Kežmarok, prípadne elektronic-ky na e-mailovú adresu: prednosta@kezmarok.sk

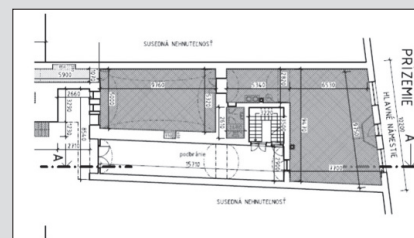
V prípade zaslania žiadosti poštou je potrebné na obálke označiť: „NEOTVÁRAŤ“ Ponuka: riaditeľ/riaditeľka Zariadenia pre seniorov a Zariadenia opatrovateľskej služby, Vyšný mlyn 13, Kežmarok

PhDr. Mgr. Ján Ferenčák, MBA
primátor mesta

Predaj nehnuteľnosti – polyfunkčného objektu, súpisné číslo 114, vchod číslo 114, na ulici Hlavné námestie 114/11 v Kežmarku

Pohľad na budovu.

Pôdorys.

Mesto Kežmarok vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž NA PREDAJ NEHNUTEĽNOSTI v katastrálnom území Kežmarok, a to nebytového priestoru č. 1 nachádzajúceho sa na prízemí polyfunkčného objektu, súpisné číslo 114/11 v Kežmarku, podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastníckeho podielu k pozemkom parc. KN-C č. 348/1 o výmere 228 m², druh pozemku: zastavaná plocha nádvorie a parc. KN-C č. 348/2 o výmere 410 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o veľkosti 13765/77794. Nehnuteľnosť je zapísaná na liste vlastníctva č. 6257 na vlastníka mesto Kežmarok v podiele 1/1.

Minimálna kúpna cena: 67 603,41 eur

Termín na predloženie súťažných návrhov: do 31. 8. 2023 do 12.00 hod.

Vyhlasovateľ súťaže si okrem iného vyhradzuje právo odmietnuť všetky predložené návrhy a ukončiť súťaž ako neúspešnú bez výberu návrhu, meniť uverejnené podmienky alebo súťaž zrušiť. Súťažné podmienky sú zverejnené na internetovej stránke www.kezmarok.sk.

Bližšie informácie:

nikoleta.celarova@kezmarok.sk,

tel: 052/466 01 20 alebo 0905 903 019.

Spomienky

Na oblohe sa rozsvietila veľká hviezda, to si Ty ocko náš a pozeráš na nás z neba. Tam v raji nebeskom, pokoj večný maj, buď našim anjelom na zemi nás chráň. Hoci si odišiel, nie si medzi nami, navždy si zostal v srdciach tých, čo Ťa vrúcne milovali.

Dňa 30. júna sme si s láskou a bolesťou pripomenuli smutné 20. výročie keď nám odišiel náš dráhy ocko, manžel, dedko, brat, švagor, ujo, kamarát **Ján Kedzuch**.

S láskou spomínajú Tvoja manželka Anna, deti Marianna, Alena, Ludmila, vnúčatá Leo, Alžbetka, Luan a smútiaca rodina.

Kto poznal spomenie si, kto mal rád, nikdy nezabudne.

Odchod váš bol rýchly a nečakaný, niet vás už viac medzi nami. Do večnosti odišli ste spať, zaplakal každý, kto vás mal rád. Už neprebudí vás slnko ani krásny deň, na cintoríne spíte si svoj sen.

Dňa 14. júla uplynulo 66 rokov od tragickej smrti mojej mamky a otecka **Jána Fiedina** a **Anny Fiedinovej**. S láskou a žiaľom spomína dcéra Magdaléna a vnuci Jozef a Peter.

Odchod tvoj bol rýchly a nečakaný, niet Ťa už viac medzi nami. Do večnosti odišiel si spať, zaplakal každý, kto Ťa mal rád. Už neprebudí Ťa slnko ani krásny deň, na cintoríne spíš si svoj sen.

Dňa 6. septembra uplynú 10 rokov od smrti milovaného manžela, otca, deda, pradeda **Jozefa Ogurčáka**. S láskou a žiaľom spomína manželka Magdaléna a synovia Peter a Jozef.

Riadková inzercia

• Ponúkam služby architekta od návrhu po kolaudáciu. Kontakt: Ing. arch. Maroš Jajcaj, telefónne číslo: 0904 509 830. RO 20230801

• Kongresové centrum SAV ACADEMIA Stará Lesná prijme do pracovného pomeru kuchára. Nástup možný dohodou/ihneď. Bližšie informácie poskytneme na tel.č. 052/4467464-6, cintelova@kccademia.sk, pitonak@kccademia.sk. www.kccademia.sav.sk

Oddýchnite si a vyhrajte!

Redakcia Novín Kežmarok pre svojich čitateľov pripravila súťaž o zaujímavé ceny. Správne znenie tajničky posielajte najneskôr do **10. augusta 2023** poštou, alebo doručte osobne na adresu radnice: Noviny Kežmarok, Hlavné námestie 1, 060 01 Kežmarok, prípadne emailom na noviny@kezmarok.sk. Uvedte svoje meno, adresu, telefónne číslo a heslo „Súťažim s Novinami Kežmarok“. Vyžrebovaný úspešný riešiteľ získa propagačný materiál a najnovšie publikácie o našom meste. Výhercu cien budeme kontaktovať telefonicky a uverejníme na facebookovej stránke mesta.

Tešíme sa na vaše odpovede a prajeme vám príjemné chvíle strávené riešením našej tajničky.

Ponuka práce

PONUKA PRÁCE NA POZÍCIU RIADITEĽ/RIADITEĽKA VEREJNOPROSPEŠNÝCH SLUŽIEB MESTA KEŽMAROK

Mesto Kežmarok prijíma zamestnanca/zamestnankyňu na pozíciu: riaditeľ/riaditeľka Verejnoprospešných služieb Mesta Kežmarok, Poľná 1, Kežmarok.

Kvalifikačné predpoklady a požiadavky:

- vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa: technické zameranie, manažment, ekonomika a riadenie
- bezúhonnosť
- rámcová znalosť platných právnych predpisov z oblasti verejnej správy a samosprávy, rozpočtových pravidiel
- počítačové zručnosti
- samostatnosť v rozhodovacej činnosti, schopnosť viesť kolektív, zodpovednosť, komunikatívnosť, spolaľivosť
- riadiaca prax min. 3 roky
- vodičský preukaz skupiny B

Platové podmienky: Funkčný plat od 1750 € v zmysle zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v platnom znení v závislosti od počtu rokov započítanej praxe.

Požadované doklady:

- žiadosť o prijatie do zamestnania

- štruktúrovaný životopis
- motivačný list
- fotokópia dokladu o najvyššom dosiahnutom vzdelaní;

- písomný súhlas uchádzača so spracovaním osobných údajov podľa zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov

Hlavná pracovná činnosť: riadenie, organizovanie a kontrola činnosti organizácie

Druh pracovného pomeru: plný úväzok na pracovnú zmluvu

Predpokladaný nástup: 1. 10. 2023

Poznámka: Na osobné stretnutie si vyhradzuje právo pozvať len vybraných kandidátov.

Záujemcovia môžu zaslať žiadosť v termíne do 15. 09. 2023 poštou na adresu: Mestský úrad Kežmarok, Hlavné námestie č.1, 060 01 Kežmarok, prípadne elektronicky na e-mailovú adresu: prednosta@kezmarok.sk.

V prípade zaslania žiadosti poštou je potrebné na obálke označiť: „NEOTVÁRAŤ“ Ponuka: riaditeľ/riaditeľka Verejnoprospešných služieb Mesta Kežmarok, Poľná 1, Kežmarok

PhDr. Mgr. Ján Ferenčák, MBA
primátor mesta

Autor: Š. Tataro	Turecký prieliv	odvábí	1. časť tajničky	Open Access Directory (skr.)	objoživelník	Pomôcky: aedes, ljeid, Kemal, Milton,	stečna (skr.)	2. časť tajničky	ochranný privesok, talizman	stvoriteľ (náb.)	osobné zámeno
povedľa, stranou						nevýrazne					
zbavil kožu						citrón (zried.) 4. časť tajničky					
pivovarník y odborník							grafit anglický básnik				
driek				turecký prozaik indická tanečnica						nikto, žiaden	hlboký (nižší) ženský hlas
riečka na východnom Slovensku					Staroslovenská bohyňa úrody						
staršia jednotka akustického odporu					udieral (expr.)						
Pomôcky: Okna, ordo, Ponrepo, rayl	treba	Zlaté Moravce (EČV) dala na nohy			atmosféra (skr.)			kilotona rod komárov			
vybuchujúca hviezda					čierna zlato gumpuška					predajný stôl	stavovské právo (kniž.)
spojka (nech)				český filmár (Viktor, 1858-1926)							
mlč. buď ticho				Ružomberok (EČV) tu máš			tvrdá tónina fermium (zn.)				
meno speváčky Csákovéj						severská zvlnená planina					
druh ázijskej opice						3. časť tajničky		E			

Noviny KEŽMAROK, mesačník, evidenčné číslo: EV 5329/16, ISBN 2453-7608, vydáva **Mestské kultúrne stredisko Kežmarok**, Starý trh č. 46, 060 01 Kežmarok, IČO: 00352179, dátum vydania 2. 8. 2023, ročník VIII., adresa redakcie: Hlavné námestie 26, 060 01 Kežmarok, e-mail: noviny@kezmarok.sk, tel.: +421 52 466 0211, Tlač: Alfa print, s.r.o., grafika: PROGRUP SK, s. r. o., redaktori: PhDr. Mgr. Ondrej Miškovič, LL.M., Bc. Kristián Krempaský, autor titulnej fotografie: Mgr. Peter Cintula. Distribuuje: Lukáš Breuer. V prípade nedodania novín kontaktujte: 0911 212 431, náklad: 6 000 ks. Periodikum je pôvodne vydávané od roku 1993. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam. Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a korigovania príspevkov. Redakcia nezodpovedá za obsah inzerátov a letákov. Príspevky sú zverejňované bez nároku na honorár. Uzavierky sú k 10. dňu v mesiaci. **Upozorňujeme na zmenu adresy redakcie od 1. januára 2023.**

ATHMOSTREDa

RAMAGU: AUDIENCIA

17. august 2023 od 19.00 hod.
nádvorie kežmarskej reduty
Hlavné námestie 3
predpredaj: www.mskskkezmarok.sk

NAJVÝHODNEJŠIE POISTENIE TU

PZP · HAVARIJNÉ · CESTOVNÉ · MAJETKOVÉ

Merkury Broker
VÁS PRIATEĽ PRI POISTENÍ

Dr. Alexandra 52, Kežmarok

Ing. Kazimír Štefaňák
✉ kazimir.stefanak@merkurybroker.sk
☎ 0915 938 139
🌐 WWW.POISTIMETA.SK

Kooperativa VIENNA INSURANCE GROUP
KOMUNÁLNA POISTOVŇA VIENNA INSURANCE GROUP

PF 20230802

Twistenrot Teatro GERI, HEVIER, VOŠATKO Bratislavské Hudobné Divadlo

ÚČINKUJÚ V ALTERNACIÁCH
KATARÍNA IVANKOVÁ
MIRKA PARTLOVÁ
NATALIA PUKLUŠOVÁ
TOMÁŠ PALONDER
MARCEL OCHRÁNEK
JAKUB RUŽIČKA
A DALŠÍ...

ŽIVÝ ORCHESTER
RÉŽIA: KAROL VOŠATKO

FRIDA

MAĽOVAŤ A MILOVAŤ MUZIKÁL

1. september 2023 o 19.00 hod.
nádvorie Kežmarského hradu
(v prípade nepriaznivého počasia sa podujatie uskutoční v MsKS)
Vstupné: 20 €

wüstenrot PREDPREDAJ: www.gedur.sk, gedur@gedur.sk, +421905668070, siet Ticketportal, Agentúra Kováčová
TEATRO WÜSTENROT: DK Kulišová, Buzáková 25, 82009, Bratislava
WWW.GEDUR.SK Printhal

TATRANSKÝ VETERÁN

5. AUGUST 2023

KEŽMAROK NÁMESTIE	LENDAK	POPRAĐ NÁMESTIE
9 ⁰⁰ – 10 ³⁰	11 ⁰⁰ – 12 ³⁰	16 ⁰⁰ – 17 ³⁰

TATRANSKÝVETERÁN.SK

Realizované s finančnou podporou Ministerstva dopravy Slovenskej republiky

KEŽMAROK
MODERNÝ • DYNAMICKÝ • HISTORICKÝ

www.expres.sk

EXPRES STREET PARTY

VSTUP VOĽNÝ

EMMA DROBNÁ / MAJSELF
DOMINIKA MIRGOVÁ / MIKE SAXI
DJ SUKOWACH / DJ & MODERÁTORI RÁDIA EXPRES

26. 8. od 19:00 | Kežmarok, Hlavné námestie

X RÁDIO EXPRES
baví nás bavíť vás